

PREZES RADY MINISTRÓW

Warszawa /elektroniczny znacznik czasu/

DKPL.WK.10.2.72.2020.ACY(12)

RM-10-71-20

Pani Elżbieta WITEK

Marszałek Sejmu

Szanowna Pani Marszałek,

na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam Sejmowi

projekt ustawy o ratyfikacji Porozumienia o wygaśnięciu dwustronnych traktatów inwestycyjnych między państwami członkowskimi Unii Europejskiej, sporządzonego w Brukseli dnia 5 maja 2020 r.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Jednocześnie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych zostali upoważnieni Minister Spraw Zagranicznych oraz Minister Rozwoju, Pracy i Technologii.

Z poważaniem,

Mateusz Morawiecki

Prezes Rady Ministrów

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

niepodległa

POLSKA
STULECIE ODZYSKANIA
NIEPODLEGŁOŚCI

U S T A W A

z dnia

o ratyfikacji Porozumienia o wygaśnięciu dwustronnych traktatów inwestycyjnych między państwami członkowskimi Unii Europejskiej, sporządzonego w Brukseli dnia 5 maja 2020 r.

Art. 1. Wyraża się zgodę na dokonanie przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej ratyfikacji Porozumienia o wygaśnięciu dwustronnych traktatów inwestycyjnych między państwami członkowskimi Unii Europejskiej, sporządzonego w Brukseli dnia 5 maja 2020 r.

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

1. Potrzeba i cel związania Rzeczypospolitej Polskiej Porozumieniem

Traktaty inwestycyjne zawarte między państwami członkowskimi Unii Europejskiej (wewnętrznie dwustronne umowy o popieraniu i ochronie inwestycji, dalej jako „umowy intra-EU BIT”) zapewniają inwestorowi i jego inwestycjom z państwa – Strony umowy na terytorium państwa – drugiej Strony umowy ochronę oraz możliwość dochodzenia roszczeń przed międzynarodowym trybunałem inwestycyjnym na podstawie klauzul arbitrażowych inwestor – państwo.

Obowiązywanie tych umów zostało zakwestionowane przez Komisję Europejską z uwagi na ich niezgodność z prawem UE. Komisja Europejska wszczęła formalne postępowania ws. niezgodności tych umów z prawem UE przeciwko Austrii, Niderlandom, Słowacji, Szwecji, Rumunii, Finlandii i Wielkiej Brytanii, natomiast przeciwko pozostałym państwom członkowskim, w tym przeciwko RP, prowadziła nieformalne postępowania (tzw. EU Pilot) i rozważa obecnie wszczęcie formalnych postępowań.

W ramach EU Pilot Komisja Europejska zgłaszała poważne obawy, że umowy intra-EU BIT jako takie, a także ich poszczególne postanowienia pokrywają się z postanowieniami Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej lub mogą być z nimi sprzeczne. Wskazywała, w szczególności, na zasady swobody przepływu kapitału, swobody przedsiębiorczości i swobody świadczenia usług oraz na podstawowe zasady prawa UE, takie jak: zasada nadrzędności, jedności, skuteczności i pewności prawa UE. Komisja Europejska podkreślała również sprzeczność z prawem UE postanowień umów intra-EU BIT odnoszących się do kwestii rozstrzygania sporów inwestycyjnych. Co istotne, Trybunał Sprawiedliwości UE (dalej jako „TSUE”) stwierdził w wyroku wydanym w dniu 6 marca 2018 r. w sprawie Achmea B.V. przeciwko Republice Słowacji (C-284/16, dalej jako „orzeczenie TSUE ws. Achmea”), że klauzule arbitrażowe inwestor – państwo zawarte w umowach intra-EU BIT są niezgodne z prawem UE, gdyż naruszają autonomię prawa UE (TSUE nie odnosił się do przepisów materialnych umów intra-EU BIT). Polska przystąpiła do ww. postępowania i przedstawiła w nim stanowisko wskazujące na sprzeczność umów intra-EU BIT

z prawem unijnym. Stanowisko zbliżone do RP zajęła Komisja Europejska i wiele państw z regionu i spoza niego.

Stanowisko RP wobec umów intra-EU BIT zostało przyjęte przez Komitet do Spraw Europejskich w dniu 3 czerwca 2011 r. Zgodnie z nim umowy intra-EU BIT powinny zostać wypowiedziane przez wszystkie państwa członkowskie UE, a najlepszym rozwiązaniem dla RP byłoby jednoczesne podjęcie przez wszystkie państwa członkowskie UE wspólnej decyzji o rozwiązaniu umów intra-EU BIT za obopólną zgodą na mocy Konwencji wiedeńskiej o prawie traktatów, sporządzonej w Wiedniu dnia 23 maja 1969 r. (Dz. U. z 1990 r. poz. 439). Alternatywnie, w przypadku braku możliwości osiągnięcia wśród państw członkowskich UE takiej jednomyślności RP, zgodnie z powyższym stanowiskiem, powinna rozwiązać umowy intra-EU BIT albo przez ich wypowiedzenie na warunkach określonych w tych umowach, albo na podstawie porozumienia Stron.

Z uwagi na brak konsensusu państw członkowskich UE co do celowości i sposobu rozwiązania umów intra-EU BIT, przed wydaniem orzeczenia TSUE w sprawie Achmea, RP przystąpiła do realizacji opcji rozwiązania umów na podstawie porozumień dwustronnych przewidujących rezygnację z klauzul przedłużonego obowiązywania umowy lub też przez ich wypowiedzenie, w przypadku gdy dane państwo członkowskie UE nie było zainteresowane rozwiązaniem umowy przez zawarcie dwustronnego porozumienia. W rezultacie RP rozwiązała umowy intra-EU BIT, łącznie z klauzulami przedłużonego obowiązywania umowy, z Danią, Estonią, Republiką Czeską, Łotwą i Rumunią¹⁾. RP wypowiedziała umowy intra-EU BIT zawarte z Belgią i Luksemburgiem (jedna umowa), Cyprzem, Francją, Niderlandami, Portugalią, Austrią, Szwecją, Niemcami, Hiszpanią, Finlandią, Bułgarią, Grecją, Chorwacją, Litwą, Węgrami i Wielką Brytanią. RP nie zawarła umów intra-EU BIT z Irlandią i Malcią, umowa intra-EU BIT z Włochami została wypowiedziana przez to państwo (wygasła w 2013 r., łącznie z klauzulą przedłużonego obowiązywania umowy), natomiast rozwiązanie umowy intra-EU BIT ze Słowacją, za porozumieniem Stron, było przedmiotem niezakończonych konsultacji roboczych.

---

¹⁾ Zakończenie obowiązywania tych umów intra-EU BIT, łącznie z klauzulami przedłużonego obowiązywania umowy, nastąpiło z następującymi datami: umowa z Danią w dniu 14.02.2019 r., umowa z Estonią w dniu 7.03.2019 r., umowa z Republiką Czeską w dniu 24.09.2019 r., umowa z Łotwą w dniu 19.01.2019 r. i umowa z Rumunią w dniu 21.05.2019 r.

W uzasadnieniach do wypowiedzeń umów intra-EU BIT zawartych przez RP zawarto deklarację, zgodnie z którą równolegle do procesu wypowiedzania umów RP będzie kontynuowała konsultacje z państwami członkowskimi UE mające na celu doprowadzenie do rozwiązania tych umów za porozumieniem Stron, łącznie z klauzulą przedłużonego obowiązywania umowy. W przypadku uzyskania takiej zgody przed wejściem w życie wypowiedzenia umów, RP miała podjąć działania mające na celu zakończenie obowiązywania tych umów, łącznie z ww. klauzulą. Działania takie zostały podjęte na forum unijnym w związku z ówczesną gotowością wszystkich państw do rozwiązania umów intra-EU BIT na podstawie traktatu plurilateralnego. Prace nad traktatem trwały od listopada 2018 r. do października 2019 r. na forum specjalnie w tym celu powołanej Grupy eksperckiej do spraw rozwiązania umów intra-EU BIT oraz na poziomie stałych przedstawicieli RP przy UE w Brukseli (Komisja Europejska pełniła w nich rolę pomocniczą). Wynikiem tych prac jest Porozumienie, które zostało podpisane w dniu 5 maja 2020 r. w Brukseli (Dz. Urz. UE L 169 z 29.05.2020, str. 1) przez dwadzieścia trzy państwa członkowskie. Ostatecznie Austria, Finlandia, Irlandia, Szwecja i Wielka Brytania, które uczestniczyły w pracach nad Porozumieniem, nie zdecydowały się na jego podpisanie (patrz też pkt 2). Jednocześnie Luksemburg, Portugalia i Niderlandy złożyły do Porozumienia oddzielne deklaracje. Deklaracje Luksemburga i Portugalii wzywają Komisję i pozostałe państwa członkowskie do zintensyfikowania dyskusji w celu zapewnienia silnej i skutecznej ochrony inwestycji w UE. Niderlandy w swojej deklaracji wskazują, że Porozumienie kończy obowiązywanie umów intra-EU BIT również w odniesieniu do ich krajów i terytoriów zamorskich.

2. Dotychczasowy a projektowany stan prawny

Porozumienie ma na celu dostosowanie stanu prawnego do orzeczenia TSUE ws. Achmea. Zgodnie z ww. wyrokiem na państwach członkowskich UE ciąży obowiązek usunięcia umów intra-EU BIT, łącznie z klauzulami przedłużonego obowiązywania umów, z obrotu prawnego w celu zapewnienia pewności prawa. W ww. orzeczeniu TSUE nie ograniczył swojej wykładni pod względem czasowym. Klauzule arbitrażowe inwestor – państwo zawarte w umowach intra-EU BIT zostały przez TSUE uznane za sprzeczne z prawem UE ze skutkiem wstecznym.

W przypadku nowych państw członkowskich UE wyrok TSUE wywołuje skutek od momentu przystąpienia do UE. Wyrok TSUE ma znaczenie dla wszystkich postępowań arbitrażowych inwestor – państwo prowadzonych na podstawie umów intra-EU BIT oraz dla wewnątrzunijnego stosowania Traktatu Karty Energetycznej, a także dla wszystkich postępowań post-arbitrażowych (tj. postępowań ze skarg o uchylenie wyroków arbitrażowych oraz postępowań dotyczących uznania bądź stwierdzenia wykonalności tych wyroków). Konsekwencje orzeczenia TSUE ws. Achmea zostały przedstawione w preambule Porozumienia. Porozumienie wskazuje (motyw piąty), że klauzule arbitrażowe inwestor – państwo w umowach intra-EU BIT są sprzeczne z traktatami UE oraz że w wyniku tej niezgodności nie można ich stosować po dniu, w którym ostatnia ze Stron umowy intra-EU BIT stała się państwem członkowskim UE. Dalej stwierdza się (motyw szósty), że taka klauzula nie może stanowić podstawy prawnej dla postępowań arbitrażowych inwestor – państwo w umowach intra-EU BIT. Porozumienie (motyw siódmy) obejmuje wszystkie postępowania arbitrażowe w sporach między inwestorem a państwem na podstawie wewnątrzunijnych dwustronnych traktatów inwestycyjnych na mocy dowolnej konwencji arbitrażowej lub regulaminu arbitrażowego. Kwestia stosowania Traktatu Karty Energetycznej w relacjach wewnątrzunijnych inwestor – państwo, dotycząca implikacji orzeczenia ws. Achmea dla TKE, została wyłączona z Porozumienia. W preambule zawarto postanowienie, że UE i jej państwa członkowskie zajmą się tą kwestią na późniejszym etapie (motyw dziesiąty preambuły).

Porozumienie (art. 2) kończy obowiązywanie umów intra-EU BIT. Umowy te są wymienione w Załączniku A. W odniesieniu do RP Porozumienie kończy obowiązywanie, łącznie z klauzulą przedłużonego obowiązywania, umowę intra-EU BIT zawartą przez RP ze Słowacją. Kończy również obowiązywanie umów intra-EU BIT, łącznie z ww. klauzulą, zawartych przez RP z Belgią i Luksemburgiem, Bułgarią oraz Litwą, jeżeli wejdzie w życie w stosunku do tych państw wcześniej niż dokonane w 2018 r. przez RP wypowiedzenie tych umów²⁾.

---

²⁾ Wypowiedzenie tych umów intra-EU BIT staje się skuteczne z następującą datą: umowa z Belgią i Luksemburgiem w dniu 02.08.2021 r., umowa z Bułgarią w dniu 09.03.2025 r., umowa z Litwą w dniu 06.08.2023 r. RP, wypowiadając te umowy, każdorazowo złożyła deklarację interpretacyjną dotyczącą skutków orzeczenia TSUE ws. Achmea z dnia 6 marca 2018 r., w której oświadczyła, że międzynarodowe trybunały arbitrażowe ustanowione na podstawie danej umowy intra-EU BIT nie posiadają jurysdykcji do rozpoznania sporów inwestor – państwo z uwagi na brak ważnej zgody na arbitraż.

Porozumienie (art. 3) wygasza klauzule przedłużonego obowiązywania umów intra-EU BIT, które są w mocy w odniesieniu do umów wypowiedzianych (umowy wymieniono w Załączniku B). W odniesieniu do RP dotyczy to umów intra-EU BIT zawartych z Chorwacją, Cyprzem, Francją, Grecją, Hiszpanią, Niderlandami, Niemcami i Portugalią³⁾. Austria, Finlandia, Irlandia, Szwecja i Wielka Brytania zdecydowały, że nie przystąpią do Porozumienia.⁴⁾ Stanowisko Irlandii wynika z faktu, że nie zawierała ona umów intra-EU BIT. Szwecja i Finlandia zwróciły się do RP o zawarcie dwustronnych porozumień wygaszających klauzule przedłużonego obowiązywania umów, które to umowy zostały wypowiedziane przez RP. Podobnie Austria rozważa zawarcie z RP dwustronnego porozumienia wygaszającego klauzulę przedłużonego obowiązywania umowy, która to umowa została wypowiedziana przez RP. Wielka Brytania mimo zapewnień, że będzie respektowała orzeczenie TSUE ws. Achmea, nie zdecydowała się na podpisanie Porozumienia.

Porozumienie przewiduje niezbędne rozwiązanie „korekcyjne” odnośnie do Załączników A i B, zgodnie bowiem z art. 12 ust. 2 Porozumienia, jeżeli umowa wymieniona w Załączniku A nie obowiązuje w dniu, w którym Porozumienie wchodzi w życie w odniesieniu do odpowiednich Umawiających się Stron, lecz inwestycje dokonane przed takim wygaśnięciem mogą nadal podlegać zakresowi jej stosowania ze względu na klauzulę przedłużonego obowiązywania umowy intra-EU BIT, wówczas uznaje się ją za umowę intra-EU BIT wymienioną w Załączniku B. W odniesieniu do umów intra-EU BIT zawartych przez RP taka sytuacja dotyczy umów ze Słowenią i Węgrami (patrz przypis 3).

---

³⁾ Wypowiedzenie tych umów intra-EU BIT stało się skuteczne z następującą datą: umowa z Chorwacją w dniu 18.10.2019 r., umowa z Cyprzem w dniu 17.01.2019 r., umowa z Francją w dniu 19.07.2019 r., umowa z Grecją w dniu 07.11.2019 r., umowa z Hiszpanią w dniu 16.10.2019 r., umowa z Niderlandami w dniu 02.02.2019 r., umowa z Niemcami w dniu 18.10.2019 r. umowa z Portugalią w dniu 03.08.2019 r., umowa ze Słowenią w dniu 31.03.2020 r. i umowa z Węgrami w dniu 16.06.2020 r. (w odniesieniu do umów ze Słowenią i Węgrami patrz też przypis 5). RP, wypowiadając te umowy, każdorazowo złożyła deklarację interpretacyjną dotyczącą skutków orzeczenia TSUE w sprawie Achmea z dnia 6 marca 2018 r., w której oświadczyła, że międzynarodowe trybunały arbitrażowe ustanowione na podstawie danej umowy intra-EU BIT nie posiadają jurysdykcji do rozpoznania sporów inwestor – państwo z uwagi na brak ważnej zgody na arbitraż.

⁴⁾ Umowa intra-EU BIT z Austrią została wypowiedziana przez RP ze skutkiem od dnia 16.10.2019 r., ze Szwecją – ze skutkiem od dnia 16.10.2019 r., umowa z Finlandią - ze skutkiem od dnia 16.10.2019 r., a umowa z Wielką Brytanią - ze skutkiem od dnia 22.11.2019 r. RP, wypowiadając te umowy, każdorazowo złożyła deklarację interpretacyjną dotyczącą skutków orzeczenia TSUE w sprawie Achmea z dnia 6 marca 2018 r., w której oświadczyła, że międzynarodowe trybunały arbitrażowe ustanowione na podstawie danej umowy intra-EU BIT nie posiadają jurysdykcji do rozpoznania sporów inwestor – państwo z uwagi na brak ważnej zgody na arbitraż.

Porozumienie (art. 4 ust. 1) stwierdza, że klauzule arbitrażowe w sporach między inwestorem a państwem są sprzeczne z traktatami UE i w związku z tym nie mają zastosowania. Nie mogą one stanowić podstawy prawnej dla postępowań arbitrażowych. Dotyczy to zarówno klauzul zawartych w umowach intra-EU BIT wygaszanych na mocy Porozumienia, jak i tych zawartych w umowach intra-EU BIT, które wygasły i w przypadku których może obowiązywać klauzula przedłużonego obowiązywania umowy (w odniesieniu do RP dotyczy to umów wypowiedzianych przez RP), począwszy od daty, w której obie Strony umowy intra-EU BIT stały się członkami UE. Postanowienie to jest wzmocnione treścią motywu szóstego preambuły i należy je interpretować jako późniejsze porozumienie, zawarte między Stronami umów intra-EU BIT oraz traktatów unijnych, dotyczące interpretacji traktatu lub stosowania jego postanowień, w rozumieniu art. 31 ust. 3 lit. a Konwencji wiedeńskiej o prawie traktatów. Postanowienia te powinny stanowić gwarancję, że międzynarodowe trybunały inwestycyjne, jak również sądy państwowe w postępowaniach post-arbitrażowych, będą właściwie interpretowały konsekwencje orzeczenia ws. Achmea w obrocie prawnomiędzynarodowym i są spójne ze stanowiskiem procesowym prezentowanym przez RP w tego rodzaju postępowaniach.

Porozumienie reguluje kwestie roszczeń dochodzonych przez inwestorów wobec państw na podstawie umów intra-EU BIT. Klauzule arbitrażowe inwestor – państwo nie stanowią podstawy prawnej dla postępowań arbitrażowych wszczętych w dniu 6 marca 2018 r. lub później (art. 5), natomiast postępowania arbitrażowe zakończone ugodą lub ostatecznym wyrokiem trybunału arbitrażowego wykonanym przed dniem 6 marca 2018 r. nie będą wznowione (art. 6). W odniesieniu do RP zobowiązanie to dotyczy tylko dwóch spraw prowadzonych na podstawie umów intra-EU BIT (z powództwa inwestorów francuskiego i holenderskiego). W jednej sprawie Polska wygrała w 98%, w drugiej w 80%. Brak realnej możliwości wzruszenia tych wyroków w siedzibach arbitrażu oraz odzyskania wypłaconych na podstawie tych wyroków kwot od inwestorów. Natomiast, co jest istotne dla RP, Porozumienie nie dotyczy wyroków trybunałów arbitrażowych wydanych przed dniem 6 marca 2018 r., które są kwestionowane w miejscu ich wydania (postępowania dotyczące zaskarżenia wyroku trybunału arbitrażowego, ponownego rozpatrzenia sprawy, uchylecia ostatecznego wyroku trybunału arbitrażowego, stwierdzenia jego nieważności, egzekucji, rewizji), a postępowania przed właściwymi sądami pozostawały w toku w dniu 6 marca 2018 r.

Zakończonym postępowaniem arbitrażowym nie jest także wyrok trybunału arbitrażowego wydany przed dniem 6 marca 2018 r., który został uchylony lub stwierdzono jego nieważność przed dniem wejścia w życie niniejszego Porozumienia.

W odniesieniu do postępowań arbitrażowych w toku, czyli wszczętych przed dniem 6 marca 2018 r. i niezakończonych Porozumienie ustanawia środki przejściowe (art. 8). Porozumienie stanowi, że jeżeli inwestor jest Stroną takiego postępowania i nie zaskarżył przed właściwym sądem krajowym środka będącego przedmiotem sporu, takiemu inwestorowi przysługuje prawo do wystąpienia do państwa – Strony tego postępowania o przystąpienie do postępowania ugodowego (art. 9) i prawo do dostępu do sądowych środków prawnych wobec środka kwestionowanego w postępowaniu arbitrażowym, nawet wówczas gdyby krajowe terminy na wniesienie powództw już upłynęły (art. 10).

Warunkiem skorzystania z prawa do wszczęcia postępowania ugodowego jest zawieszenie postępowania arbitrażowego na wniosek inwestora. Równocześnie, jeżeli trybunał arbitrażowy wydał już wyrok, jednak nie został on jeszcze ostatecznie wyegzekwowany lub go nie wykonano, warunkiem skorzystania z prawa do wszczęcia postępowania ugodowego jest zobowiązanie się inwestora do niewszczywania postępowania w sprawie uznania, wykonania lub egzekucji takiego wyroku lub uiszczenia przewidzianej w nim płatności w państwie członkowskim lub państwie trzecim, lub też, jeżeli takie postępowanie już wszczęto, zobowiązanie się inwestora do złożenia wniosku o jego zawieszenie. Postępowanie ugodowe można wszcząć wyłącznie w okresie sześciu miesięcy od wygaśnięcia umowy intra-EU BIT, czy też klauzuli przedłużonego obowiązywania umów, na podstawie których wszczęto postępowanie arbitrażowe i które są objęte przedmiotowym Porozumieniem.

Warunkiem przyznania inwestorowi prawa do skierowania sprawy do sądu krajowego, nawet w przypadku przedawnienia roszczenia, jest wycofanie się inwestora z postępowania arbitrażowego i zrzeczenie się wszelkich praw i roszczeń wynikających z umowy intra-EU BIT lub zrzeczenie się wykonania wyroku trybunału arbitrażowego już wydanego, jednak jeszcze ostatecznie niewyegzekwowanego lub niewykonanego, oraz zobowiązanie się do powstrzymania się od wszczęcia nowego postępowania arbitrażowego. Ponadto dostęp do sądu krajowego ma zostać wykorzystany w celu dochodzenia roszczenia na podstawie prawa krajowego lub prawa Unii oraz obejmować

sytuacje, gdy w stosownych przypadkach nie osiągnięto porozumienia w postępowaniu ugodowym. Środek ten jest ograniczony w czasie i można go zastosować wyłącznie w okresie sześciu miesięcy od wygaśnięcia danej umowy intra-EU BIT, jeżeli nie skorzystano z postępowania ugodowego, lub też w okresie sześciu miesięcy od dnia odrzucenia przez państwo – Stronę wniosku inwestora o rozpoczęcie postępowania ugodowego lub też w okresie sześciu miesięcy od dnia, w którym ostatnia ze Stron postępowania ugodowego przekazała swoją decyzję co do przyjęcia propozycji polubownego rozstrzygnięcia. Postanowień w sprawie prawa do sądu krajowego nie można interpretować jako tworzących nowe środki prawne, które nie byłyby dostępne dla inwestora na mocy mającego zastosowanie prawa krajowego.

Z informacji uzyskanych na roboczo od PGRP wynika, że przeciwko RP toczy się jedno postępowanie arbitrażowe wszczęte przed dniem 6 marca 2018 r. na podstawie umów intra-EU BIT objętych niniejszym Porozumieniem (oraz jedno post-arbitrażowe). Zgodnie z informacjami PGRP inwestorzy zaskarżyli przed właściwymi sądami krajowymi środki będące przedmiotem sporu. Zatem Porozumienie nie nakłada na RP obowiązku przyznania tym inwestorom środków przejściowych przewidzianych Porozumieniem.

3. Przewidywane skutki społeczne, gospodarcze, finansowe, polityczne i prawne

Związanie się Porozumieniem nie powinno mieć konsekwencji politycznych. Wszystkie państwa członkowskie UE, które są Stronami umów-intra EU BIT, zostały wezwane przez Komisję Europejską do zakończenia obowiązywania tych umów. Jak zostało to opisane w pkt 2 uzasadnienia, Austria, Irlandia, Szwecja, Finlandia i Wielka Brytania nie podpisały Porozumienia. Komisja Europejska zapowiedziała wyciągnięcie konsekwencji wobec tych państw, które nie zakończą obowiązywania umów intra-EU BIT, czy też klauzul przedłużonego obowiązywania umów już wypowiedzianych⁵⁾.

---

⁵⁾ W związku z niepodpisaniem przez Finlandię i Wielką Brytanię Porozumienia, a także niepodejmowaniem działań mających na celu dwustronne rozwiązanie umów intra-EU BIT za porozumieniem Stron, Komisja Europejska wszczęła przeciwko tym państwom w dniu 13 maja 2020 r. procedurę ws. naruszenia prawa. Na podstawie art. 127 Umowy o wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej (tzw. Umowa Wyjścia) prawo Unii ma zastosowanie do Zjednoczonego Królestwa w okresie przejściowym. Przeciwko Szwecji i Austrii procedura ws. naruszenia prawa została już wniesiona kilka lat temu.

Porozumienie nie będzie miało negatywnych skutków społecznych, wręcz przeciwnie, należy oczekiwać, że zostanie ono życzliwie przyjęte z uwagi na publiczną krytykę w RP umów intra-EU BIT i międzynarodowego arbitrażu inwestycyjnego funkcjonującego na ich podstawie.

Zawarcie Porozumienia nie powinno wpłynąć na stosunki gospodarcze między RP a pozostałymi państwami członkowskimi UE. Umowy intra-EU BIT, których Stroną jest RP, zostały zawarte, kiedy RP nie była członkiem UE. Obecnie poziom prawodawstwa oraz dostęp do niezawisłego sądownictwa w RP dają inwestorom zagranicznym gwarancję ochrony inwestycji z możliwością dochodzenia swoich praw na drodze sądowej. Podobnie takie gwarancje mają polscy inwestorzy na rynkach pozostałych państw członkowskich UE.

Ministerstwo Rozwoju odnotowało tylko trzy przypadki skorzystania przez polskich inwestorów z ochrony przewidzianej umowami intra-EU BIT przed międzynarodowymi trybunałami arbitrażowymi (na podstawie umów intra-EU BIT z Rumunią, Słowacją i Cyprem). Zgodnie z informacjami przekazanymi przez PGRP na dwadzieścia osiem postępowań arbitrażowych, w których była PGSP a obecnie PGRP od 2006 r. wykonywała lub wykonuje zastępstwo procesowe RP, zdecydowana większość dotyczyła lub dotyczy sporów wniesionych przez inwestorów zagranicznych na podstawie umów intra-EU BIT. Mimo dużego odsetka wygrywanych spraw (w tym ugody) Polska ponosi wysokie koszty postępowań arbitrażowych: zaliczki na koszty postępowania (w tym wynagrodzenie arbitrów), opinie biegłych, zorganizowanie rozpraw, tłumaczenia, udział świadków oraz koszty zastępstwa procesowego. Porozumienie może więc potencjalnie istotnie zmniejszyć obciążenie państwa pod względem finansowym, ponieważ nie będzie zachodzić konieczność ponoszenia znaczących kosztów, o których mowa w zdaniu poprzedzającym.

Zawarcie Porozumienia w zakresie rozwiązania umów intra-EU BIT czy też klauzul przedłużonego obowiązywania umów już wypowiedzianych nie naruszy polskiego porządku prawnego i doprowadzi do usunięcia niezgodności tych umów i klauzul przedłużonego ich obowiązywania z prawem UE.

4. Tryb związania Rzeczypospolitej Polskiej Porozumieniem

Porozumienie ma rangę umowy międzypaństwowej. Rozwiązane umowy intra-EU BIT są traktowane w polskim porządku prawnym jako umowy ratyfikowane za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie, stosownie do art. 241 ust. 1 ustawy z dnia 2 kwietnia 1997 r. – Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 483, z późn. zm.). Dlatego też związanie RP Porozumieniem nastąpi również za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie, tym bardziej że Porozumienie dotyczy wolności, praw i obowiązków obywatelskich, spraw uregulowanych w ustawie lub w których Konstytucja RP wymaga ustawy (zasady prowadzenia działalności gospodarczej, ochrona prawa własności, kwestia wyłączenia oraz odszkodowania w tym zakresie), a więc spraw, o których mowa w art. 89 ust. 1 pkt 2 i 5 Konstytucji RP.

Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej

L 169

Wydanie polskie

Legislacja

Rocznik 63

29 maja 2020

Spis treści

II Akty o charakterze nieustawodawczym

UMOWY MIĘDZYNARODOWE

★ Porozumienie wygaśnięciu Dwustronnych Traktatów Inwestycyjnych między państwami członkowskimi Unii Europejskiej 1

PL

Akty, których tytuły wydrukowano zwykłą czcionką, odnoszą się do bieżącego zarządzania sprawami rolnictwa i generalnie zachowują ważność przez określony czas.

Tytuły wszystkich innych aktów poprzedza gwiazdka, a drukuje się je czcionką pogrubioną.

II

(Akty o charakterze nieustawodawczym)

UMOWY MIĘDZYNARODOWE

POROZUMIENIE

wygaśnięciu Dwustronnych Traktatów Inwestycyjnych między państwami członkowskimi Unii Europejskiej

UMAWIAJĄCE SIĘ STRONY,

KRÓLESTWO BELGII,

REPUBLIKA BUŁGARII,

REPUBLIKA CZESKA,

KRÓLESTWO DANII,

REPUBLIKA FEDERALNA NIEMIEC,

REPUBLIKA ESTOŃSKA,

REPUBLIKA GRECKA,

KRÓLESTWO HISZPANII,

REPUBLIKA FRANCUSKA,

REPUBLIKA CHORWACJI,

REPUBLIKA WŁOSKA,

REPUBLIKA CYPRYJSKA,

REPUBLIKA ŁOTEWSKA,

REPUBLIKA LITEWSKA,

WIELKIE KSIĘSTWO LUKSEMBURGA,

WĘGRY,

REPUBLIKA MALTY,

KRÓLESTWO NIDERLANDÓW,

RZECZPOSPOLITA POLSKA,

REPUBLIKA PORTUGALSKA,

RUMUNIA,

REPUBLIKA SŁOWENII oraz

REPUBLIKA SŁOWACKA,

MAJĄC NA UWADZE Traktat o Unii Europejskiej (TUE) i Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) oraz zasady ogólne prawa Unii,

MAJĄC NA UWADZE normy międzynarodowego prawa zwyczajowego skodyfikowane w Konwencji wiedeńskiej o prawie traktatów (KWPT),

PRZYPOMINAJĄC, że Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE) stwierdził w sprawie C-478/07 *Budějovický Budvar*, że postanowienia umowy międzynarodowej zawartej między dwoma państwami członkowskimi nie mogą mieć zastosowania w stosunkach między tymi dwoma państwami, jeżeli okażą się sprzeczne z traktatami UE,

BIORĄC POD UWAGĘ, że zgodnie z zobowiązaniem państw członkowskich do dostosowania swoich porządków prawnych do zgodności z prawem Unii, muszą one wyciągnąć niezbędne konsekwencje z prawa Unii zgodnie z jego wykładnią w orzeczeniu TSUE w sprawie C-284/16 *Achmea* („orzeczenie w sprawie *Achmea*”),

BIORĄC POD UWAGĘ, że klauzule arbitrażowe inwestor- państwo w dwustronnych traktatach inwestycyjnych między państwami członkowskimi Unii Europejskiej („wewnętrzne dwustronne traktaty inwestycyjne”) są sprzeczne z traktatami UE oraz że, w wyniku tej niezgodności, nie można ich stosować po dniu, w którym ostatnia ze stron wewnętrznego dwustronnego traktatu inwestycyjnego stała się państwem członkowskim Unii Europejskiej,

PODZIELAJĄC wspólne stanowisko wyrażone w niniejszym Porozumieniu między stronami traktatów UE i wewnętrznych dwustronnych traktatów inwestycyjnych, zgodnie z którym taka klauzula nie może stanowić podstawy prawnej dla Postępowań Arbitrażowych,

ROZUMIEMAJĄC, że niniejsze Porozumienie powinno obejmować wszystkie postępowania arbitrażowe w sporach pomiędzy inwestorem a państwem na podstawie wewnętrznych dwustronnych traktatów inwestycyjnych na mocy dowolnej konwencji arbitrażowej lub regulaminu arbitrażowego, w tym Konwencji o rozstrzyganiu sporów inwestycyjnych między państwami a obywatelami innych państw („konwencji ICSID”) i regulaminu arbitrażowego ICSID, regulaminu arbitrażowego Stałego Trybunału Arbitrażowego (PCA), regulaminu arbitrażowego Instytutu Arbitrażowego Sztokholmskiej Izby Handlowej (SCC), regulaminu arbitrażowego Międzynarodowej Izby Handlowej (ICC), regulaminu arbitrażowego Komisji Narodów Zjednoczonych do spraw Międzynarodowego Prawa Handlowego (UNCITRAL) i arbitrażu *ad hoc*,

ZAUWAŻAJĄC, że niektóre wewnętrzne dwustronne traktaty inwestycyjne, w tym ich klauzule przedłużonego obowiązywania traktatu, wygasły na skutek porozumienia stron oraz że inne wewnętrzne dwustronne traktaty inwestycyjne wygasły na skutek wypowiedzenia, a okres stosowania ich klauzul przedłużonego obowiązywania traktatu upłynął,

ZGADZAJĄC SIĘ, że niniejsze Porozumienie pozostaje bez uszczerbku dla kwestii zgodności z traktatami UE postanowień materialnych wewnętrznych dwustronnych traktatów inwestycyjnych,

BIORĄC POD UWAGĘ, że niniejsze Porozumienie dotyczy wewnętrznych dwustronnych traktatów inwestycyjnych; nie obejmuje ono postępowań wewnętrznych na podstawie art. 26 Traktatu Karty Energetycznej. Unia Europejska i jej państwa członkowskie zajmą się tą kwestią na późniejszym etapie,

UZNAJĄC, że gdy inwestorzy z państw członkowskich korzystają z jednej z podstawowych swobód, takich jak swoboda przedsiębiorczości lub swobodny przepływ kapitału, działają oni w zakresie stosowania prawa Unii, a zatem korzystają z ochrony, którą gwarantują te swobody i, w zależności od przypadku, przez stosowne prawo wtórne, przez Kartę praw podstawowych Unii Europejskiej i przez ogólne zasady prawa Unii, do których należą w szczególności zasady niedyskryminacji, proporcjonalności, pewności prawnej i ochrony uzasadnionych oczekiwań (orzeczenie TSUE w sprawie C-390/12 *Pfleger*, pkt 30–37). Gdy państwo członkowskie wprowadza środek, który odstępuje od jednej z podstawowych swobód zagwarantowanych przez prawo Unii, środek ten jest objęty zakresem prawa Unii, a podstawowe prawa zagwarantowane przez Kartę również znajdują zastosowanie (orzeczenie TSUE w sprawie C-685/15 *Online Games Handels GmbH*, pkt 55 i 56),

PRZYPOMINAJĄC, że zgodnie z art. 19 ust. 1 akapit drugi TUE państwa członkowskie zobowiązane są do ustanowienia środków niezbędnych do zapewnienia skutecznej ochrony prawnej praw inwestorów na mocy prawa Unii. W szczególności każde państwo członkowskie musi zapewnić, aby jego sądy lub trybunały, w rozumieniu prawa Unii, spełniały wymogi skutecznej ochrony sądowej (orzeczenie TSUE w sprawie C-64/16 *Associação Sindical dos Juizes Portugueses*, pkt 31–37),

PRZYPOMINAJĄC, że spory między Umawiającymi się Stronami dotyczące wykładni lub stosowania niniejszego Porozumienia zgodnie z art. 273 TFUE nie mogą dotyczyć zgodności z prawem środka będącego przedmiotem postępowania arbitrażowego w sporach pomiędzy inwestorem a państwem na podstawie Dwustronnego Traktatu Inwestycyjnego objętego niniejszym Porozumieniem,

MAJĄC NA UWADZE, że postanowienia niniejszego Porozumienia pozostają bez uszczerbku dla możliwości wniesienia sprawy do TSUE przez Komisję Europejską lub dowolne państwo członkowskie na podstawie art. 258, 259 i 260 TFUE,

PRZYPOMINAJĄC, że w świetle konkluzji Rady ECOFIN z dnia 11 lipca 2017 r. państwa członkowskie i Komisja zintensyfikują bez zbędnej zwłoki dyskusje w celu lepszego zapewnienia pełnej, silnej i skutecznej ochrony inwestycji w Unii Europejskiej. Dyskusje te obejmą ocenę istniejących procesów i mechanizmów rozstrzygania sporów, jak również potrzebę, i jeżeli potrzeba taka zostanie stwierdzona, środków do stworzenia nowych lub udoskonalenia istniejących odpowiednich narzędzi i mechanizmów na podstawie prawa Unii,

PRZYPOMINAJĄC, że niniejsze Porozumienie pozostaje bez uszczerbku dla dalszych środków i działań, które mogą być konieczne w ramach prawa Unii, aby zapewnić wyższy poziom ochrony transgranicznych inwestycji w Unii Europejskiej oraz stworzyć bardziej przewidywalne, stabilne i przejrzyste otoczenie regulacyjne w celu zachęcenia do dokonywania inwestycji na rynku wewnętrznym,

BIORĄC POD UWAGĘ, że znajdujące się w niniejszym Porozumieniu odniesienia do Unii Europejskiej należy rozumieć również jako odniesienia do jej poprzedniczki, Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej, a następnie Wspólnoty Europejskiej, do czasu zastąpienia Wspólnoty Europejskiej przez Unię Europejską,

UZGODNIŁY NASTĘPUJĄCE POSTANOWIENIA:

DZIAŁ 1

Definicje

Artykuł 1

Definicje

Do celów niniejszego Porozumienia stosuje się następujące definicje:

- 1) „Dwustronny Traktat Inwestycyjny” oznacza każdy traktat inwestycyjny wymieniony w załączniku A lub załączniku B;
- 2) „Postępowanie Arbitrażowe” oznacza każde postępowanie przed trybunałem arbitrażowym ustanowionym do rozwiązania sporu między inwestorem z jednego państwa członkowskiego Unii Europejskiej a innym państwem członkowskim Unii Europejskiej zgodnie z Dwustronnym Traktatem Inwestycyjnym;
- 3) „Klauzula Arbitrażowa” oznacza klauzulę arbitrażową dotyczącą sporu pomiędzy inwestorem a państwem, określoną w Dwustronnym Traktacie Inwestycyjnym, przewidującą możliwość przeprowadzenia Postępowania Arbitrażowego;
- 4) „Zakończone Postępowanie Arbitrażowe” oznacza każde Postępowanie Arbitrażowe, które zakończyło się ugodą lub ostatecznym wyrokiem trybunału arbitrażowego wydanym przed dniem 6 marca 2018 r., w przypadku gdy:
  - a) wyrok trybunału arbitrażowego został należycie wykonany przed dniem 6 marca 2018 r., nawet wówczas, gdy powiązane roszczenie dotyczące kosztów postępowania nie zostało wykonane lub wyegzekwowane, oraz gdy w dniu 6 marca 2018 r. żadne postępowanie dotyczące zaskarżenia wyroku trybunału arbitrażowego, ponownego rozpatrzenia sprawy, uchylecia ostatecznego wyroku trybunału arbitrażowego, stwierdzenia jego nieważności, egzekucji, rewizji ani żadne inne podobne postępowania w związku z takim ostatecznym wyrokiem trybunału arbitrażowego nie pozostawały w toku; lub
  - b) wyrok trybunału arbitrażowego uchylono lub stwierdzono jego nieważność przed dniem wejścia w życie niniejszego Porozumienia;
- 5) „Postępowanie Arbitrażowe w Toku” oznacza każde Postępowanie Arbitrażowe wszczęte przed dniem 6 marca 2018 r. i niestanowiące Zakończonego Postępowania Arbitrażowego, niezależnie od etapu, na którym takie postępowanie pozostaje w dniu wejścia w życie niniejszego Porozumienia;
- 6) „Nowe Postępowanie Arbitrażowe” oznacza każde Postępowanie Arbitrażowe wszczęte w dniu 6 marca 2018 r. lub później;
- 7) „Klauzula Przedłużonego Obowiązywania Traktatu” oznacza każde postanowienie Dwustronnego Traktatu Inwestycyjnego, które rozszerza ochronę inwestycji dokonanych przed datą wygaśnięcia tego traktatu na dalszy okres.

Dział 2

Postanowienia dotyczące wygaśnięcia dwustronnych traktatów inwestycyjnych

Artykuł 2

Wygaśnięcie Dwustronnych Traktatów Inwestycyjnych

1. Dwustronne Traktaty Inwestycyjne wymienione w Załączniku A wygasają zgodnie z warunkami określonymi w niniejszym Porozumieniu.
2. Dla większej pewności, Klauzule Przedłużonego Obowiązki Dwustronnych Traktatów Inwestycyjnych wymienionych w Załączniku A wygasają zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu i nie wywołują skutków prawnych.

Artykuł 3

Ustanie ewentualnych skutków Klauzul Przedłużonego Obowiązki Traktatu

Klauzule Przedłużonego Obowiązki Dwustronnych Traktatów Inwestycyjnych wymienionych w załączniku B wygasają na mocy niniejszego Porozumienia i nie wywołują skutków prawnych, zgodnie z warunkami określonymi w niniejszym Porozumieniu.

Artykuł 4

Postanowienia wspólne

1. Umawiające się Strony potwierdzają niniejszym, że Klauzule Arbitrażowe są sprzeczne z traktatami UE i w związku z tym nie mają zastosowania. W wyniku tejże niezgodności Klauzul Arbitrażowych z traktatami UE, od dnia, w którym ostatnia ze stron Dwustronnego Traktatu Inwestycyjnego stała się państwem członkowskim Unii Europejskiej, Klauzula Arbitrażowa w takim Dwustronnym Traktacie Inwestycyjnym nie może stanowić podstawy prawnej dla Postępowania Arbitrażowego.
2. Wygaśnięcie zgodnie z art. 2 Dwustronnych Traktatów Inwestycyjnych wymienionych w Załączniku A oraz wygaśnięcie zgodnie z art. 3 Klauzul Przedłużonego Obowiązki Dwustronnych Traktatów Inwestycyjnych wymienionych w Załączniku B stają się skuteczne, dla każdego takiego Traktatu, w momencie wejścia w życie niniejszego Porozumienia w odniesieniu do odpowiednich Umawiających się Stron zgodnie z art. 16.

Dział 3

Postanowienia dotyczące roszczeń dochodzonych na podstawie dwustronnych traktatów inwestycyjnych

Artykuł 5

Nowe Postępowania Arbitrażowe

Klauzule Arbitrażowe nie stanowią podstawy prawnej dla Nowych Postępowania Arbitrażowych.

Artykuł 6

Zakończone Postępowania Arbitrażowe

1. Niezależnie od art. 4, niniejsze Porozumienie nie ma wpływu na Zakończone Postępowania Arbitrażowe. Postępowania te nie będą wznowione.
2. Ponadto niniejsze Porozumienie nie ma wpływu na jakąkolwiek zgodę na polubowne rozstrzygnięcie sporu będącego przedmiotem Postępowania Arbitrażowego wszczętego przed dniem 6 marca 2018 r.

Artykuł 7

Obowiązki Umawiających się Stron dotyczące Postępowania Arbitrażowych w Toku i Nowych Postępowania Arbitrażowych

Jeżeli Umawiające się Strony są stronami Dwustronnych Traktatów Inwestycyjnych, na podstawie których wszczęto Postępowanie Arbitrażowe w Toku lub Nowe Postępowanie Arbitrażowe, strony te:

- a) informują, w ramach wzajemnej współpracy i na podstawie oświadczenia w Załączniku C, trybunały arbitrażowe o konsekwencjach prawnych orzeczenia w sprawie *Achmea* określonych w art. 4; oraz
- b) jeżeli są stroną postępowania sądowego dotyczącego wyroku trybunału arbitrażowego wydanego na podstawie Dwustronnego Traktatu Inwestycyjnego, zwracają się do właściwego sądu krajowego, w tym w każdym państwie trzecim, zależnie od przypadku, o uchylenie wyroku trybunału arbitrażowego, stwierdzenie jego nieważności lub powstrzymanie się od jego uznania i wykonania.

Artykuł 8

Środki przejściowe związane z Postępowaniami Arbitrażowymi w Toku

1. Jeżeli inwestor jest stroną Postępowania Arbitrażowego w Toku i nie zaskarżył przed właściwym sądem krajowym środka będącego przedmiotem sporu, zastosowanie mają środki przejściowe przewidziane w art. 9 i 10.
2. Jeżeli ostateczny wyrok trybunału arbitrażowego, zgodnie z którym sporny środek nie jest objęty zakresem danego Dwustronnego Traktatu Inwestycyjnego lub nie narusza tego Dwustronnego Traktatu Inwestycyjnego, wydano przed dniem wejścia w życie niniejszego Porozumienia, środki przejściowe, o których mowa w niniejszym artykule, nie mają zastosowania.
3. Jeżeli w Postępowaniu Arbitrażowym w Toku zainteresowana Umawiająca się Strona składa powództwo wzajemne, niniejszy artykuł oraz art. 9 i 10 stosuje się odpowiednio do roszczeń objętych powództwem wzajemnym.
4. Zainteresowana Umawiająca się Strona oraz inwestor mogą również uzgodnić inną odpowiednią formę rozstrzygnięcia sporu, w tym rozstrzygnięcie polubowne, pod warunkiem że rozwiązanie to jest zgodne z prawem Unii.

Artykuł 9

Ustrukturyzowany dialog dla Postępowania Arbitrażowych w Toku

1. Inwestor będący stroną Postępowania Arbitrażowego w Toku może zwrócić się do Umawiającej się Strony uczestniczącej w tym postępowaniu o przystąpienie do postępowania ugodowego zgodnie z niniejszym artykułem, pod warunkiem że:
  - a) Postępowanie Arbitrażowe w Toku zawieszono na wniosek inwestora; oraz
  - b) jeżeli w Postępowaniu Arbitrażowym w Toku wydano już wyrok trybunału arbitrażowego, jednak jeszcze nie został on ostatecznie wyegzekwowany lub go nie wykonano, inwestor zobowiązuje się nie wszczynać postępowania w sprawie uznania, wykonania lub egzekucji takiego wyroku lub uiszczenia przewidzianej w nim płatności w państwie członkowskim lub państwie trzecim, lub też, jeśli takie postępowanie już wszczęto, zobowiązuje się złożyć wniosek o jego zawieszenie.

Zainteresowana Umawiająca się Strona odpowiada w formie pisemnej w terminie dwóch miesięcy zgodnie z ust. 2-4.

Umawiająca się Strona może także zwrócić się do inwestora uczestniczącego w Postępowaniu Arbitrażowym w Toku o przystąpienie do postępowania ugodowego zgodnie z niniejszym artykułem. W terminie dwóch miesięcy inwestor może wyrazić zgodę w formie pisemnej, o ile warunki określone w akapicie pierwszym lit. a) i b) są spełnione.

W stosownych przypadkach w odpowiedzi zainteresowanej Umawiającej się Strony lub w akceptacji inwestora należy zawrzeć stwierdzenie, że tym samym wszczyna się postępowanie ugodowe.

2. Postępowanie ugodowe można wszcząć wyłącznie w okresie sześciu miesięcy od wygaśnięcia, zgodnie z art. 2 lub 3 niniejszego Porozumienia, Dwustronnego Traktatu Inwestycyjnego, na podstawie którego wszczęto Postępowanie Arbitrażowe w Toku, poprzez złożenie wniosku zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu.
3. Postępowanie ugodowe wszczyna się, jeżeli TSUE lub sąd krajowy uzna w ostatecznym orzeczeniu, że środek państwowy zaskarżony w postępowaniu, o którym mowa w ust. 1, narusza prawo Unii.

4. Postępowania ugodowego nie wszczyna się, jeżeli TSUE lub sąd krajowy uzna w ostatecznym orzeczeniu, że środek państwowy zaskarżony w postępowaniu, o którym mowa w ust. 1, nie narusza prawa Unii. Ma to również zastosowanie, jeżeli Komisja Europejska przyjęła ostateczną decyzję, zgodnie z którą środek ten nie narusza prawa Unii.
5. Jeżeli postępowanie sądowe, którego celem jest uzyskanie orzeczenia, o którym mowa w ust. 3 lub 4, wciąż się toczy, wówczas zainteresowana Umawiająca się Strona informuje o tym fakcie inwestora w swojej odpowiedzi zgodnie z ust. 1. Wszczęcie postępowania ugodowego zawiesza się do czasu wydania ostatecznego orzeczenia w drodze postępowania sądowego. Zainteresowana Umawiająca się Strona informuje inwestora o takim orzeczeniu w terminie dwóch tygodni. Ma to również zastosowanie, gdy Komisja Europejska przyjęła decyzję, która nie stała się jeszcze ostateczna.
6. Postępowanie ugodowe można wszcząć, gdy można ustalić potencjalne naruszenie prawa Unii przez środek państwowy zaskarżony w postępowaniu, o którym mowa w ust. 1, a ust. 3 ani 4 nie mają zastosowania.
7. Postępowanie ugodowe jest nadzorowane przez bezstronnego koncyliatora w celu znalezienia polubownego, zgodnego z prawem i sprawiedliwego pozasądowego i pozaarbitrażowego rozwiązania sporu będącego przedmiotem Postępowania Arbitrażowego. Postępowanie ugodowe jest bezstronne i poufne. Każda ze stron postępowania ugodowego ma prawo przedstawić swoje stanowisko.
8. Koncyliatora wyznacza się za porozumieniem inwestora i zainteresowanej Umawiającej się Strony występującej jako pozwany w danym Postępowaniu Arbitrażowym w Toku. Wybiera się go spośród osób, których niezależność i bezstronność nie budzą wątpliwości oraz które mają niezbędne kwalifikacje, w tym dogłębną znajomość prawa Unii. Nie może on/ona być obywatelem żadnego z państw członkowskich, w których dokonano inwestycji, ani państwa członkowskiego pochodzenia inwestora, i nie może pozostawać w konflikcie interesów. Jeżeli porozumienie co do wyboru bezstronnego koncyliatora nie zostanie osiągnięte w terminie miesiąca od dnia wszczęcia postępowania ugodowego, inwestor lub zainteresowana Umawiająca się Strona występująca jako pozwany w danym Postępowaniu Arbitrażowym w Toku zwraca się do dyrektora generalnego Służby Prawnej Komisji Europejskiej o wyznaczenie byłego członka Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, który powołuje, po konsultacji ze wszystkimi stronami sporu, osobę spełniającą kryteria określone w niniejszym ustępie. W Załączniku D określa się orientacyjny plan wynagrodzenia koncyliatora.
9. Koncyliator zwraca się do inwestora oraz państwa członkowskiego, w którym dokonano inwestycji, o przekazanie pisemnych uwag w terminie dwóch miesięcy od powołania. Jeżeli postępowanie ugodowe wszczęto na podstawie ust. 6, koncyliator może zwrócić się do Komisji Europejskiej o przedstawienie w terminie dwóch miesięcy opinii w zakresie istotnych kwestii związanych z prawem Unii.
10. Koncyliator w sposób bezstronny organizuje negocjacje dotyczące polubownego rozstrzygnięcia i wspiera strony w celu osiągnięcia ugody w terminie sześciu miesięcy od jego/jej powołania lub w dłuższym terminie, który mogą uzgodnić strony. Strony uczestniczą w tym procesie w dobrej wierze. Koncyliator bierze przy tym należycie pod uwagę orzeczenia TSUE lub sądu krajowego, a także decyzje Komisji Europejskiej, które stały się ostateczne, oraz opinie, o których mowa w ostatnim zdaniu w ust. 9. Koncyliator bierze również pod uwagę działania podjęte w celu dostosowania się przez zainteresowaną Umawiającą się Stronę do odpowiednich orzeczeń TSUE oraz orzecznictwo TSUE dotyczące zakresu naprawienia szkody na mocy prawa Unii.
11. Jeżeli polubowne rozstrzygnięcie nie zostanie osiągnięte w terminie, o którym mowa w ust. 10, strony postępowania w terminie jednego miesiąca proponują ugodę w formie dla siebie zadowalającej. Każdą propozycję przekazuje się na piśmie bez zbędnej zwłoki drugiej stronie postępowania w celu umożliwienia jej przedstawienia uwag. Na tej podstawie koncyliator organizuje dalsze negocjacje w celu znalezienia rozwiązania sporu, które zadowolą obie strony.
12. W terminie jednego miesiąca od dnia przekazania propozycji oraz z uwzględnieniem dalszej wymiany stanowisk, o której mowa w ust. 11, koncyliator sporządza ostateczną pisemną wersję propozycji zmienionego polubownego rozstrzygnięcia. W terminie jednego miesiąca od otrzymania tej propozycji każda ze stron postępowania decyduje o tym, czy przyjąć ostateczną propozycję, i przekazuje tę decyzję na piśmie drugiej stronie.
13. Jeżeli strona postępowania nie przyjmuje ostatecznej propozycji, wówczas bez zbędnej zwłoki przekazuje drugiej stronie postępowania pisemne uzasadnienie takiej decyzji, w stosownych przypadkach usuwając informacje poufne. Każda ze stron postępowania ponosi koszty własne oraz połowę kwoty wynagrodzenia koncyliatora i kosztów związanych z logistyką postępowania ugodowego.

14. Jeżeli osiągnięto porozumienie w sprawie warunków polubownego rozstrzygnięcia, strony postępowania przyjmują te warunki bez zbędnej zwłoki w sposób prawnie wiążący. Warunki ugody:

- a) muszą obejmować:
  - (i) nałożenie na inwestora obowiązku wycofania roszczenia z arbitrażu lub zrzeczenia się wykonania wyroku trybunału arbitrażowego już wydanego, jednak jeszcze ostatecznie niewyegzekwowanego lub niewykonanego, lub, w stosownych przypadkach, uwzględnienia wszelkich rekompensat wypłaconych uprzednio w związku z Postępowaniem Arbitrażowym w Toku w celu uniknięcia podwójnej rekompensaty; oraz
  - (ii) zobowiązanie do powstrzymania się od wszczęcia Nowego Postępowania Arbitrażowego; oraz
- b) mogą obejmować zrzeczenie się wszelkich innych praw i roszczeń związanych ze środkiem będącym przedmiotem postępowania, o którym mowa w ust. 1.

Artykuł 10

Dostęp do sądów krajowych

1. W terminie, o którym mowa w ust. 2, inwestorowi przysługuje na mocy prawa krajowego dostęp do sądowych środków prawnych wobec środka kwestionowanego w Postępowaniu Arbitrażowym w Toku nawet wówczas, gdy krajowe terminy na wniesienie tych powództw już upłynęły, pod warunkiem że:

- a) inwestor wycofa się z Postępowania Arbitrażowego w Toku i zrzeknie się wszelkich praw i roszczeń wynikających z Dwustronnego Traktatu Inwestycyjnego lub zrzeknie się wykonania wyroku trybunału arbitrażowego już wydanego, jednak jeszcze ostatecznie niewyegzekwowanego lub niewykonanego, oraz zobowiąże powstrzymać się od wszczęcia Nowego Postępowania Arbitrażowego:
  - (i) w okresie sześciu miesięcy od wygaśnięcia Dwustronnego Traktatu Inwestycyjnego, na podstawie którego wszczęto Postępowanie Arbitrażowe w Toku, jeżeli nie skorzystano z ustrukturyzowanego dialogu zgodnie z art. 9;
  - (ii) w okresie sześciu miesięcy od dnia odrzucenia przez zainteresowaną Umawiającą się Stronę wniosku inwestora o rozpoczęcie ustrukturyzowanego dialogu zgodnie z art. 9 ust. 1 i 6; lub
  - (iii) w okresie sześciu miesięcy od dnia, w którym ostatnia ze stron przekazała swoją decyzję zgodnie z art. 9 ust. 12, jeżeli skorzystano z ustrukturyzowanego dialogu zgodnie z art. 9;
- b) dostęp do sądu krajowego zostanie wykorzystany w celu dochodzenia roszczenia na podstawie prawa krajowego lub prawa Unii; oraz
- c) w stosownych przypadkach, nie osiągnięto porozumienia w sprawie rozstrzygnięcia, w drodze ustrukturyzowanego dialogu na podstawie art. 9.

2. Bieg krajowych terminów dostępu do sądów krajowych zgodnie z ust. 1 będzie uznany za rozpoczęty w dniu, w którym inwestor, stosownie do przypadku, wycofa się z danego Postępowania Arbitrażowego w Toku lub zrzeknie się wykonania wyroku trybunału arbitrażowego już wydanego, jednak jeszcze ostatecznie niewyegzekwowanego lub niewykonanego, oraz zobowiąże powstrzymać się od wszczęcia Nowego Postępowania Arbitrażowego zgodnie z ust. 1 lit. a), a długość terminów określają obowiązujące przepisy prawa krajowego.

3. Dla większej pewności postanowień Dwustronnych Traktatów Inwestycyjnych wygasłych na mocy niniejszego Porozumienia nie uznaje się zgodnie z niniejszym Porozumieniem za część prawa mającego zastosowanie w postępowaniach przed sądem krajowym.

4. Dla większej pewności postanowień niniejszego artykułu nie można interpretować jako tworzących nowe środki prawne, które nie byłyby dostępne dla inwestora na mocy mającego zastosowanie prawa krajowego.

5. Sądy krajowe uwzględniają wszelkie rekompensaty wypłacone wcześniej w związku z postępowaniem Arbitrażowym w Toku w celu uniknięcia podwójnej rekompensaty.

Dział 4

Postanowienia końcowe

Artykuł 11

Depozytariusz

1. Depozytariuszem niniejszego Porozumienia jest Sekretarz Generalny Rady Unii Europejskiej.

2. Sekretarz Generalny Rady Unii Europejskiej powiadamia Umawiające się Strony o:
  - a) każdej decyzji dotyczącej tymczasowego stosowania zgodnie z art. 17;
  - b) złożeniu jakiegokolwiek instrumentu ratyfikacji, przyjęcia lub zatwierdzenia zgodnie z art. 15;
  - c) dniu wejścia w życie niniejszego Porozumienia zgodnie z art. 16 ust. 1;
  - d) dniu wejścia w życie niniejszego Porozumienia dla każdej z Umawiających się Stron zgodnie z art. 16 ust. 2.
3. Sekretarz Generalny Rady Unii Europejskiej publikuje Porozumienie w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 12

Załączniki

1. Załączniki do niniejszego Porozumienia stanowią jego integralną część.
2. Jeżeli Dwustronny Traktat Inwestycyjny wymieniony w Załączniku A nie obowiązuje w dniu, w którym niniejsze Porozumienie wchodzi w życie w odniesieniu do odpowiednich Umawiających się Stron, lecz inwestycje dokonane przed takim wygaśnięciem mogą nadal podlegać zakresowi jego stosowania ze względu na jego Klauzulę Przedłużonego Obowiązania Traktatu, wówczas uznaje się go za Dwustronny Traktat Inwestycyjny wymieniony w Załączniku B.

Artykuł 13

Zastrzeżenia

Nie jest dopuszczalne składanie żadnych zastrzeżeń do niniejszego Porozumienia.

Artykuł 14

Rozstrzyganie sporów

1. Spory między Umawiającymi się Stronami dotyczące wykładni lub stosowania niniejszego Porozumienia rozstrzyga się, o ile to możliwe, w sposób ugodowy.
2. Jeżeli sporu między Umawiającymi się Stronami nie można rozstrzygnąć w sposób ugodowy w terminie 90 dni, wówczas spór ten, na wniosek jednej z Umawiających się Stron sporu, przekazuje się do TSUE zgodnie z art. 273 TFUE.
3. Dla większej pewności niniejszy artykuł stanowi kompromis, w rozumieniu art. 273 TFUE, między Umawiającymi się Stronami.

Artykuł 15

Ratyfikacja, zatwierdzenie lub przyjęcie

Niniejsze Porozumienie podlega ratyfikacji, zatwierdzeniu lub przyjęciu.

Umawiające się Strony składają depozytariuszowi swoje instrumenty ratyfikacji, zatwierdzenia lub przyjęcia.

Artykuł 16

Wejście w życie

1. Niniejsze Porozumienie wchodzi w życie po 30 dniach kalendarzowych od dnia, w którym depozytariusz otrzymał drugi instrument ratyfikacji, zatwierdzenia lub przyjęcia.
2. Dla każdej z Umawiających się Stron, która ratyfikuje, zatwierdza lub przyjmuje niniejsze Porozumienie po jego wejściu w życie zgodnie z ust. 1, niniejsze Porozumienie wchodzi w życie po 30 dniach kalendarzowych od dnia złożenia przez taką Umawiającą się Stronę jej instrumentu ratyfikacji, zatwierdzenia lub przyjęcia.

3. Kiedy Umawiająca się Strona będąca stroną Postępowania Arbitrażowego w Toku ratyfikuje, zatwierdza lub przyjmuje niniejsze Porozumienie, wówczas informuje o tym fakcie, przed wejściem w życie niniejszego Porozumienia w odniesieniu do tej Umawiającej się Strony, drugą stroną postępowania. W zawiadomieniu tym należy odnieść się do tego, czy wskutek tej ratyfikacji, zatwierdzenia lub przyjęcia odpowiedni Dwustronny Traktat Inwestycyjny wygasa, czy też nie doszło jeszcze do ratyfikacji, zatwierdzenia lub przyjęcia dokonanego przez drugą Umawiającą się Stronę tego Dwustronnego Traktatu Inwestycyjnego.

Artykuł 17

Tymczasowe stosowanie

1. Umawiające się Strony, zgodnie z własnymi wymogami konstytucyjnymi, mogą podjąć decyzję o tymczasowym stosowaniu niniejszego Porozumienia. O każdej takiej decyzji Umawiające się Strony powiadamiają depozytariusza.
2. Jeżeli obie strony danego Dwustronnego Traktatu Inwestycyjnego podjęły decyzję o tymczasowym stosowaniu niniejszego Porozumienia, wówczas postanowienia niniejszego Porozumienia mają zastosowanie w odniesieniu do tego Dwustronnego Traktatu Inwestycyjnego po 30 dniach kalendarzowych od dnia podjęcia późniejszej z tych decyzji o tymczasowym stosowaniu.

Artykuł 18

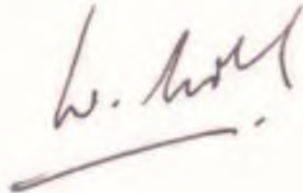
Teksty autentyczne

Niniejsze Porozumienie, sporządzone w jednym egzemplarzu w językach: angielskim, bułgarskim, chorwackim, czeskim, duńskim, estońskim, francuskim, greckim, hiszpańskim, litewskim, łotewskim, maltańskim, niderlandzkim, niemieckim, polskim, portugalskim, rumuńskim, słowackim, słoweńskim, węgierskim i włoskim, przy czym tekst w każdym z tych języków jest jednakowo autentyczny, zostaje złożone w archiwach depozytariusza.

Съставено в Брюксел на пети май две хиляди и двадесета година.
Hecho en Bruselas, el cinco de mayo de dos mil veinte.
V Bruselu dne pátého května dva tisíce dvacet.
Udfærdiget i Bruxelles den femte maj to tusind og tyve.
Geschehen zu Brüssel am fünften Mai zweitausendzwanzig.
Kahe tuhande kahekümnennda aasta maikuu viiendal päeval Brüsselis.
Έγινε στις Βρυξέλλες, στις πέντε Μαΐου δύο χιλιάδες είκοσι.
Done at Brussels on the fifth day of May in the year two thousand and twenty.
Fait à Bruxelles, le cinq mai deux mille vingt.
Sastavljeno u Bruxellesu petog svibnja godine dvije tisuće dvadesete.
Fatto a Bruxelles, addì cinque maggio duemilaventi.
Briselē, divi tūkstoši divdesmitā gada piektajā maijā.
Priimta du tūkstančiai dvidešimtų metų gegužės penktą dieną Briuselyje.
Kelt Brüsszelben, a kétezer-husznadik év május havának ötödik napján.
Magħmul fi Brussell, fil-ħames jum ta' Mejju fis-sena elfejn u għoxrin.
Gedaan te Brussel, vijf mei tweeduizend twintig.
Sporządzono w Brukseli dnia piątego maja roku dwa tysiące dwudziestego.
Feito em Bruxelas, em cinco de maio de dois mil e vinte.
Întocmit la Bruxelles la cincii mai două mii douăzeci.
V Bruseli piateho mája dvetisícdvadsať.
V Bruslju, petega maja dva tisoč dvajset.

Voor het Koninkrijk België
Pour le Royaume de Belgique
Für das Königreich Belgien

Deze handtekening verbindt eveneens het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

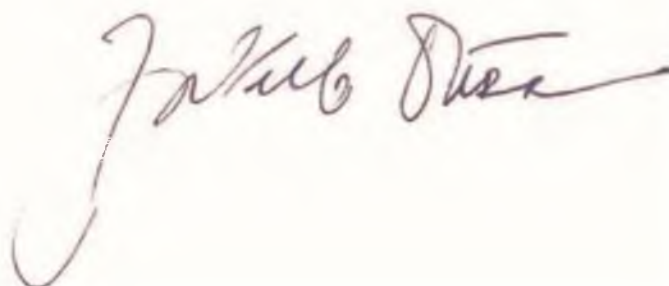
Cette signature engage également la Région wallonne, la Région flamande et la Région de Bruxelles-Capitale.

Diese Unterschrift bindet zugleich die Wallonische Region, die Flämische Region und die Region Brüssel-Hauptstadt.

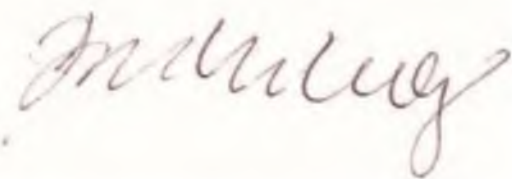
За Република България

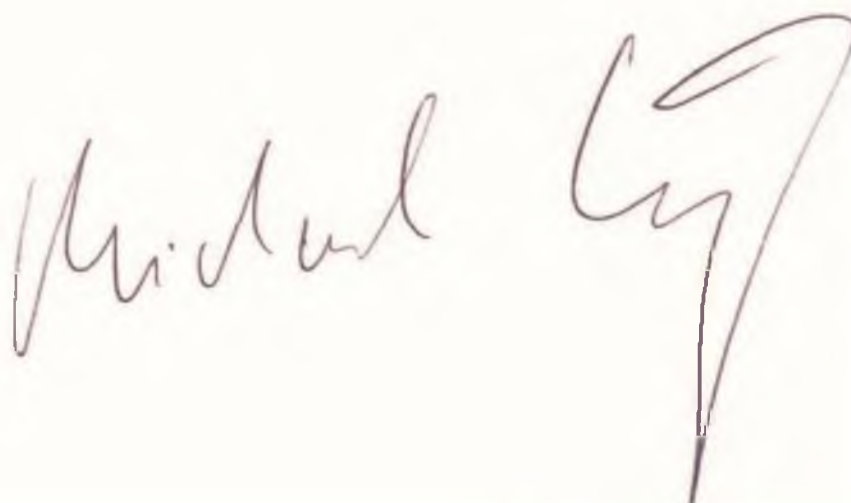
Za Českou republiku

For Kongeriget Danmark

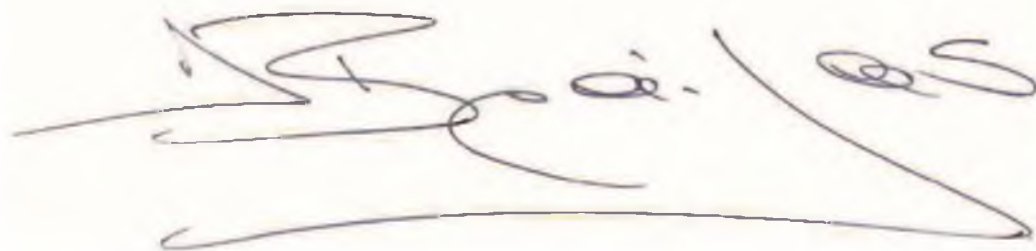
Für die Bundesrepublik Deutschland

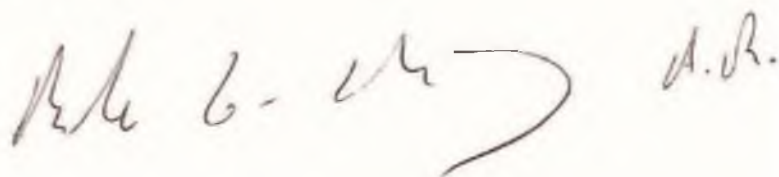
Eesti Vabariigi nimel

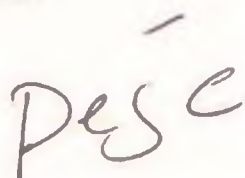
Για την Ελληνική Δημοκρατία

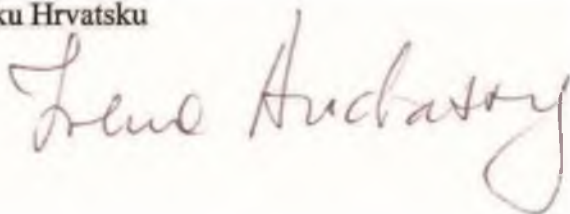
Por el Reino de España

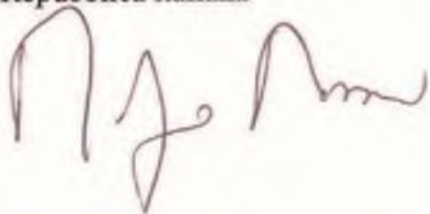
Pour la République française

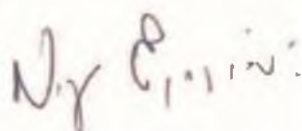
Za Republiku Hrvatsku

Per la Repubblica italiana

Για την Κυπριακή Δημοκρατία

Latvijas Republikas vārdā –

A handwritten signature in dark ink, appearing to be 'J. P. P.', written in a cursive style.

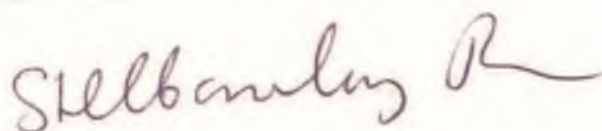
Lietuvos Respublikos vardu

A handwritten signature in dark ink, appearing to be 'G. P.', written in a cursive style.

Pour le Grand-Duché de Luxembourg

A handwritten signature in dark ink, appearing to be 'G. P.', written in a cursive style.

Magyarország részéről

A handwritten signature in dark ink, appearing to be 'S. P.', written in a cursive style.

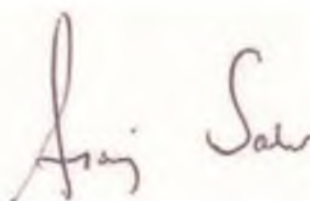
Għar-Repubblika ta' Malta

A handwritten signature in dark ink, appearing to be 'P. P.', written in a cursive style.

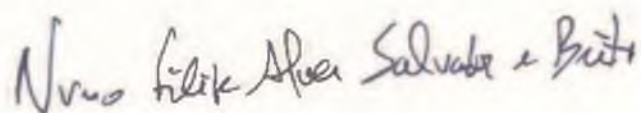
Voor het Koninkrijk der Nederlanden

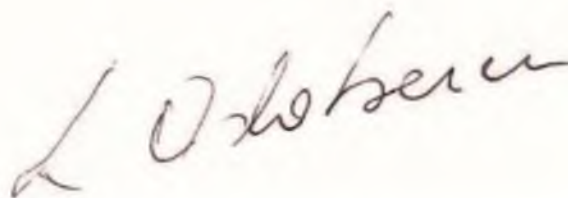
W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej

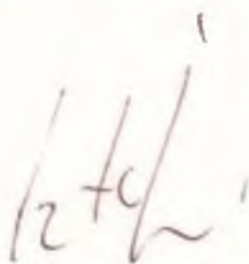
Pela República Portuguesa

Pentru România

Za Republiko Slovenijo

Za Slovenskú republiku

Peter Jauf

—

WYKAZ DWUSTRONNYCH TRAKTATÓW INWESTYCYJNYCH WYGASŁYCH NA MOCY NINIEJSZEGO POROZUMIENIA

Państwo członkowskie	strona / strony	Tytuł traktatu lub umowy	Data podpisania	Data wejścia w życie
Belgijsko-Luksemburska Unia Ekonomiczna	HU	Umowa między Belgijsko-Luksemburską Unią Ekonomiczną a Węgierską Republiką Ludową w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	14.5.1986	23.9.1988
	BG	Umowa między Belgijsko-Luksemburską Unią Ekonomiczną a Ludową Republiką Bułgarii w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji	25.10.1988	29.5.1991
	PL	Umowa między Rządem Królestwa Belgii i Rządem Wielkiego Księstwa Luksemburga a Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	19.5.1987	2.8.1991
	CZ	Umowa między Belgijsko-Luksemburską Unią Ekonomiczną a Czechosłowacką Republiką Socjalistyczną w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji	24.4.1989	13.2.1992
	SK	Umowa między Belgijsko-Luksemburską Unią Ekonomiczną a Czechosłowacką Republiką Socjalistyczną w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji	24.4.1989	13.2.1992
	MT	Umowa między Belgijsko-Luksemburską Unią Ekonomiczną a Republiką Malty w sprawie wzajemnego wspierania i ochrony inwestycji	5.3.1987	15.6.1993
	LV	Umowa między Belgijsko-Luksemburską Unią Ekonomiczną a Republiką Łotewską w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji	27.3.1996	4.4.1999
	CY	Umowa między Belgijsko-Luksemburską Unią Ekonomiczną a Republiką Cypryjską w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji oraz wymiana listów	26.2.1991	5.6.1999
	LT	Umowa między Belgijsko-Luksemburską Unią Ekonomiczną a Republiką Litewską w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji	15.10.1997	6.9.1999
	EE	Umowa między Belgijsko-Luksemburską Unią Ekonomiczną a Republiką Estońską w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji	24.1.1996	23.9.1999
	RO	Umowa między Belgijsko-Luksemburską Unią Ekonomiczną a Rządem Rumunii w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	4.3.1996	9.3.2001

⁽¹⁾ W celu uniknięcia wątpliwości każdy Dwustronny Traktat Inwestycyjny wymieniony w niniejszym załączniku obejmuje, w zależności od przypadku, wszelkie jego zmiany oraz protokoły i załączniki do niego lub związaną z nim wymianę listów.

Państwo członkowskie	strona / strony	Tytuł traktatu lub umowy	Data podpisania	Data wejścia w życie
	SI	Umowa między Belgijsko-Luksemburską Unią Economiczną a Rządem Republiki Słowenii w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji	1.2.1999	14.1.2002
	HR	Umowa między Belgijsko-Luksemburską Unią Economiczną a Republiką Chorwacji w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji	31.10.2001	28.12.2003
Republika Bułgarii	MT	Umowa między Rządem Ludowej Republiki Bułgarii a Rządem Republiki Malty w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji	12.6.1984	7.2.1985
	DE	Traktat między Ludową Republiką Bułgarii a Republiką Federalną Niemiec w sprawie wzajemnego popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	12.4.1986	10.3.1988
	CY	Umowa między Rządem Ludowej Republiki Bułgarii a Rządem Republiki Cypryjskiej w sprawie wzajemnego wspierania i ochrony inwestycji	12.11.1987	18.5.1988
	FR	Umowa między Rządem Ludowej Republiki Bułgarii a Rządem Republiki Francuskiej w sprawie wzajemnego wspierania i ochrony inwestycji	5.4.1989	1.5.1990
	BLUE	Umowa między Ludową Republiką Bułgarii a Belgijsko-Luksemburską Unią Economiczną w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji	25.10.1988	29.5.1991
	SK	Umowa między Rządem Republiki Bułgarii a Rządem Republiki Słowackiej w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	21.7.1994	9.3.1995
	PL	Umowa między Rządem Republiki Bułgarii a Rządem Rzeczypospolitej Polskiej w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji	11.4.1994	9.3.1995
	EL	Umowa między Rządem Republiki Bułgarii a Rządem Republiki Grecji w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	12.3.1993	29.4.1995
	DK	Umowa między Rządem Republiki Bułgarii a Rządem Królestwa Danii w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	14.4.1993	20.5.1995
	RO	Umowa między Rządem Republiki Bułgarii a Rządem Rumunii w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji	1.6.1994	23.5.1995
	HU	Umowa między Republiką Bułgarii a Republiką Węgierską w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji	8.6.1994	7.9.1995
	HR	Umowa między Rządem Republiki Bułgarii a Rządem Republiki Chorwacji w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	25.6.1996	20.2.1998

Państwo członkowskie	strona / strony	Tytuł traktatu lub umowy	Data podpisania	Data wejścia w życie
	ES	Umowa między Republiką Bułgarii a Królestwem Hiszpanii w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji	5.9.1995	22.4.1998
	CZ	Umowa między Republiką Bułgarii a Republiką Czeską w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	17.3.1999	30.9.2000
	PT	Umowa między Rządem Republiki Bułgarii a Rządem Republiki Portugalskiej w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	27.5.1993	20.11.2000
	SI	Umowa między Rządem Republiki Bułgarii a Rządem Republiki Słowenii w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji	30.6.1998	26.11.2000
	NL	Umowa między Republiką Bułgarii a Królestwem Niderlandów w sprawie wspierania i wzajemnej ochrony inwestycji	6.10.1999	1.3.2001
	LV	Umowa między Rządem Republiki Bułgarii a Rządem Republiki Łotewskiej w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	4.12.2003	23.7.2004
	LT	Umowa między Rządem Republiki Bułgarii a Rządem Republiki Litewskiej w sprawie popierania i ochrony inwestycji	21.11.2005	25.4.2006
Republika Czeska	FR	Umowa między Czeską i Słowacką Republiką Federacyjną a Republiką Francuską w sprawie wzajemnego wspierania i ochrony inwestycji	13.9.1990	27.9.1991
	ES	Umowa między Czeską i Słowacką Republiką Federacyjną ⁽²⁾ a Królestwem Hiszpanii w sprawie ochrony i wzajemnego popierania inwestycji	12.12.1990	28.11.1991
	BLUE	Umowa między Czechosłowacką Republiką Socjalistyczną a Belgijsko-Luksemburską Unią Ekonomiczną w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji	24.4.1989	13.2.1992
	DE	Traktat między Czeską i Słowacką Republiką Federacyjną a Republiką Federalną Niemiec w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	2.10.1990	2.8.1992
	NL	Umowa między Czeską i Słowacką Republiką Federacyjną a Królestwem Niderlandów w sprawie wspierania i wzajemnej ochrony inwestycji	29.4.1991	1.10.1992

⁽²⁾ Dla większej pewności należy wyjaśnić, że w przypadku gdy Socjalistyczna Republika Czechosłowacka lub Czeska i Słowacka Republika Federacyjna są wskazane jako strona Dwustronnego Traktatu Inwestycyjnego wymienionego w niniejszym załączniku, odniesienie do Socjalistycznej Republiki Czechosłowackiej lub Czeskiej i Słowackiej Republiki Federacyjnej należy rozumieć, stosownie do przypadku, jako odniesienie do Republiki Czeskiej lub Republiki Słowackiej.

Państwo członkowskie	strona / strony	Tytuł traktatu lub umowy	Data podpisania	Data wejścia w życie
	EL	Umowa między Rządem Czeskiej i Słowackiej Republiki Federacyjnej a Rządem Republiki Grecji w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	3.6.1991	30.12.1992 (CZ) 31.12.1992 (EL)
	RO	Umowa między Rządem Republiki Czeskiej a Rządem Republiki Rumunii w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	8.11.1993	28.7.1994
	PT	Umowa między Rządem Republiki Czeskiej a Rządem Republiki Portugalskiej w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	12.11.1993	3.8.1994
	HU	Umowa między Republiką Czeską a Republiką Węgierską w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	14.1.1993	25.5.1995
	LT	Umowa między Rządem Republiki Czeskiej a Rządem Republiki Litewskiej w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	27.10.1994	12.7.1995
	HR	Umowa między Republiką Czeską a Republiką Chorwacji w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	5.3.1996	15.5.1997
	BG	Umowa między Republiką Czeską a Republiką Bułgarii w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	17.3.1999	30.9.2000
	CY	Umowa między Republiką Czeską a Republiką Cypryjską w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	15.6.2001	25.9.2002
Królestwo Danii	HU	Umowa między Rządem Królestwa Danii a Rządem Węgierskiej Republiki Ludowej w sprawie wspierania i wzajemnej ochrony inwestycji	2.5.1988	1.10.1988
	SK	Umowa między Królestwem Danii a Czeską i Słowacką Republiką Federacyjną w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	6.3.1991	19.9.1992 (Sukcesja 1.01.1993)
	LT	Umowa między Rządem Królestwa Danii a Rządem Republiki Litewskiej w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	30.3.1992	8.01.1993
	LV	Umowa między Rządem Królestwa Danii a Rządem Republiki Łotewskiej w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	30.3.1992	18.11.1994
	BG	Umowa między Rządem Królestwa Danii a Rządem Republiki Bułgarii w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	14.4.1993	20.5.1995
	HR	Umowa między Rządem Królestwa Danii a Rządem Republiki Chorwacji w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	5.7.2000	12.1.2002

Państwo członkowskie	strona / strony	Tytuł traktatu lub umowy	Data podpisania	Data wejścia w życie
	SI	Umowa między Rządem Królestwa Danii a Rządem Republiki Słowenii w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	11.5.1999	30.3.2002
Republika Federalna Niemiec	EL	Traktat między Republiką Federalną Niemiec a Królestwem Grecji w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	27.3.1961	15.7.1963
	MT	Traktat między Republiką Federalną Niemiec a Maltą w sprawie wspierania i wzajemnej ochrony inwestycji	17.9.1974	14.12.1975
	PT	Traktat między Republiką Federalną Niemiec a Republiką Portugalską w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	16.9.1980	23.4.1982
	HU	Traktat między Republiką Federalną Niemiec a Węgierską Republiką Ludową w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	30.4.1986	7.11.1987
	BG	Traktat między Republiką Federalną Niemiec a Ludową Republiką Bułgarii w sprawie wzajemnego popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	12.4.1986	10.3.1988
	CZ	Traktat między Republiką Federalną Niemiec a Czeską i Słowacką Republiką Federacyjną w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	2.10.1990	2.8.1992
	SK	Traktat między Republiką Federalną Niemiec a Czeską i Słowacką Republiką Federacyjną w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	2.10.1990	2.8.1992
	LV	Traktat między Republiką Federalną Niemiec a Republiką Łotewską w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	20.4.1993	9.6.1996
	EE	Traktat między Republiką Federalną Niemiec a Republiką Estońską w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	12.11.1992	12.1.1997
	LT	Traktat między Republiką Federalną Niemiec a Republiką Litewską w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	28.2.1992	27.6.1997
	SI	Traktat między Republiką Federalną Niemiec a Republiką Słowenii w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	28.10.1993	18.7.1998
	RO	Traktat między Republiką Federalną Niemiec a Rumunią w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	25.6.1996	12.12.1998
	HR	Traktat między Republiką Federalną Niemiec a Republiką Chorwacji w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji ⁽³⁾	21.3.1997	28.9.2000

⁽³⁾ Dla większej pewności należy wyjaśnić, że formalne wygaśnięcie na mocy niniejszego Porozumienia Dwustronnego Traktatu Inwestycyjnego między Niemcami a Chorwacją nie może być interpretowane w taki sposób, że w stosunkach między Niemcami a Chorwacją można by przywrócić Dwustronny Traktat Inwestycyjny między Niemcami a byłą Socjalistyczną Federacyjną Republiką Jugosławii (SFRJ). Pozostaje to bez uszczerbku dla możliwości zastosowania Dwustronnego Traktatu Inwestycyjnego między Niemcami a byłą SFRJ w stosunkach między Niemcami a niektórymi państwami, które powstały na terytorium byłej SFRJ, a które nie są państwami członkowskimi UE.

Państwo członkowskie	strona / strony	Tytuł traktatu lub umowy	Data podpisania	Data wejścia w życie
Republika Estońska	NL	Umowa między Republiką Estońską a Królestwem Niderlandów w sprawie wspierania i wzajemnej ochrony inwestycji	27.10.1992	1.9.1993
	FR	Umowa między Rządem Republiki Estońskiej a Rządem Republiki Francuskiej w sprawie wzajemnego wspierania i ochrony inwestycji	14.5.1992	25.9.1995
	LV	Umowa między Rządem Republiki Estońskiej a Rządem Republiki Łotewskiej w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	7.2.1996	23.5.1996
	LT	Umowa między Rządem Republiki Estońskiej a Rządem Republiki Litewskiej w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	7.9.1995	20.6.1996
	DE	Traktat między Republiką Estońską a Republiką Federalną Niemiec w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	12.11.1992	12.1.1997
	ES	Umowa między Republiką Estońską a Królestwem Hiszpanii w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji	11.11.1997	1.7.1998
	EL	Umowa między Rządem Republiki Estońskiej a Rządem Republiki Grecji w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	17.4.1997	1.8.1998 (EL) 7.8.1998 (EE)
	BLUE	Umowa między Republiką Estońską a Belgijsko-Luksemburską Unią Ekonomiczną w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji	24.1.1996	23.9.1999
Republika Grecka	DE	Traktat między Królestwem Grecji a Republiką Federalną Niemiec w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	27.3.1961	15.7.1963
	HU	Umowa między Rządem Republiki Grecji a Rządem Węgierskiej Republiki Ludowej w sprawie wspierania i wzajemnej ochrony inwestycji	26.5.1989	1.2.1992
	CZ	Umowa między Rządem Republiki Grecji a Rządem Czeskiej i Słowackiej Republiki Federacyjnej w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	3.6.1991	30.12.1992 (CZ) 31.12.1992 (EL)
	SK	Umowa między Rządem Republiki Grecji a Rządem Czeskiej i Słowackiej Republiki Federacyjnej w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	3.6.1991	31.12.1992
	CY	Umowa między Rządem Republiki Grecji a Rządem Republiki Cypryjskiej w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji	30.3.1992	26.2.1993
	BG	Umowa między Rządem Republiki Grecji a Rządem Republiki Bułgarii w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	12.3.1993	29.4.1995

Państwo członkowskie	strona / strony	Tytuł traktatu lub umowy	Data podpisania	Data wejścia w życie
	LT	Umowa między Rządem Republiki Grecji a Rządem Republiki Litewskiej w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	19.7.1996	10.7.1997
	LV	Umowa między Rządem Republiki Grecji a Rządem Republiki Łotewskiej w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	20.7.1995	8.2.1998 (EL) 9.2.1988 (LV)
	RO	Umowa między Rządem Republiki Grecji a Rządem Rumunii w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	23.5.1997	11.6.1998 (RO) 12.6.1998 (EL)
	EE	Umowa między Rządem Republiki Grecji a Rządem Republiki Estońskiej w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	17.4.1997	1.8.1998 (EL) 7.8.1998 (EE)
	HR	Umowa między Rządem Republiki Grecji a Rządem Republiki Chorwacji w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	18.10.1996	20.10.1998 (EL) 21.10.1998 (HR)
	SI	Umowa między Rządem Republiki Grecji a Rządem Republiki Słowenii w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji	29.5.1997	10.2.2000
Królestwo Hiszpanii	CZ	Umowa między Królestwem Hiszpanii a Czeską i Słowacką Republiką Federacyjną w sprawie ochrony i wzajemnego popierania inwestycji (*)	12.12.1990	28.11.1991
	SK	Umowa między Królestwem Hiszpanii a Czeską i Słowacką Republiką Federacyjną w sprawie wzajemnej ochrony i popierania inwestycji	12.12.1990	28.11.1991
	HU	Umowa między Królestwem Hiszpanii a Republiką Węgierską w sprawie wspierania i wzajemnej ochrony inwestycji	9.11.1989	1.8.1992
	RO	Umowa między Hiszpanią a Rumunią w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	25.1.1995	7.12.1995
	LT	Umowa między Królestwem Hiszpanii a Republiką Litewską w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji	6.7.1994	22.12.1995
	LV	Umowa między Królestwem Hiszpanii a Republiką Łotewską w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji	26.10.1995	14.3.1997
	BG	Umowa między Królestwem Hiszpanii a Republiką Bułgarii w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji	5.9.1995	22.4.1998

(*) Dla większej pewności należy wyjaśnić, że w przypadku gdy Socjalistyczna Republika Czechosłowacka lub Czeska i Słowacka Republika Federacyjna są wskazane jako strona Dwustronnego Traktatu Inwestycyjnego wymienionego w niniejszym załączniku, odniesienie do Socjalistycznej Republiki Czechosłowackiej lub Czeskiej i Słowackiej Republiki Federacyjnej należy rozumieć, stosownie do przypadku, jako odniesienie do Republiki Czeskiej lub Republiki Słowackiej.

Państwo członkowskie	strona / strony	Tytuł traktatu lub umowy	Data podpisania	Data wejścia w życie
	EE	Umowa między Królestwem Hiszpanii a Republiką Estońską w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji	11.11.1997	1.7.1998
	HR	Umowa między Królestwem Hiszpanii a Republiką Chorwacji w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	21.7.1997	17.9.1998
	SI	Umowa między Królestwem Hiszpanii a Republiką Słowenii w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	15.7.1998	3.4.2000
Republika Francuska	MT	Umowa między Rządem Republiki Francuskiej a Rządem Republiki Malty w sprawie wzajemnego wspierania i ochrony inwestycji	11.8.1976	1.1.1978
	HU	Umowa między Rządem Republiki Francuskiej a Rządem Węgierskiej Republiki Ludowej w sprawie wzajemnego wspierania i ochrony inwestycji	6.11.1986	30.9.1987
	BG	Umowa między Rządem Republiki Francuskiej a Rządem Ludowej Republiki Bułgarii w sprawie wzajemnego wspierania i ochrony inwestycji	5.4.1989	1.5.1990
	CZ	Umowa między Republiką Francuską a Czeską i Słowacką Republiką Federacyjną w sprawie wzajemnego wspierania i ochrony inwestycji	13.9.1990	27.9.1991
	SK	Umowa między Republiką Francuską a Czeską i Słowacką Republiką Federacyjną w sprawie wzajemnego wspierania i ochrony inwestycji	13.9.1990	27.9.1991
	LV	Umowa między Rządem Republiki Francuskiej a Rządem Republiki Łotewskiej w sprawie wzajemnego wspierania i ochrony inwestycji	15.5.1992	1.10.1994
	LT	Umowa między Rządem Republiki Francuskiej a Rządem Republiki Litewskiej w sprawie wzajemnego wspierania i ochrony inwestycji	23.4.1992	27.3.1995
	EE	Umowa między Rządem Republiki Francuskiej a Rządem Republiki Estońskiej w sprawie wzajemnego wspierania i ochrony inwestycji	14.5.1992	25.9.1995
	RO	Umowa między Rządem Republiki Francuskiej a Rządem Rumunii w sprawie wzajemnego wspierania i ochrony inwestycji	21.3.1995	20.6.1996
	HR	Umowa między Rządem Republiki Francuskiej a Rządem Republiki Chorwacji w sprawie wzajemnego wspierania i ochrony inwestycji ^(*)	3.6.1996	5.3.1998

(*) Dla większej pewności należy wyjaśnić, że formalne wygaśnięcie na mocy niniejszego Porozumienia Dwustronnego Traktatu Inwestycyjnego między Francją a Chorwacją nie może być interpretowane w taki sposób, że w stosunkach między Francją a Chorwacją można by przywrócić Dwustronny Traktat Inwestycyjny między Francją a byłą Socjalistyczną Federacyjną Republiką Jugosławii (SFRJ).

Państwo członkowskie	strona / strony	Tytuł traktatu lub umowy	Data podpisania	Data wejścia w życie
	SI	Umowa między Rządem Republiki Francuskiej a Rządem Republiki Słowenii w sprawie wzajemnego wspierania i ochrony inwestycji	11.2.1998	5.8.2000
Republika Chorwacji	RO	Umowa między Rządem Republiki Chorwacji a Rządem Rumunii w sprawie wspierania i wzajemnej ochrony inwestycji	8.6.1994	9.9.1995
	SK	Umowa między Rządem Republiki Chorwacji a Rządem Republiki Słowackiej w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	12.2.1996	5.2.1997 (SK) 6.2.1997 (HR)
	CZ	Umowa między Republiką Chorwacji a Republiką Czeską w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	5.3.1996	15.5.1997
	PT	Umowa między Republiką Chorwacji a Republiką Portugalską w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	10.5.1995	24.10.1997
	BG	Umowa między Rządem Republiki Chorwacji a Rządem Republiki Bułgarii w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	25.6.1996	20.2.1998
	FR	Umowa między Rządem Republiki Chorwacji a Rządem Republiki Francuskiej w sprawie wzajemnego wspierania i ochrony inwestycji ⁽⁶⁾	3.6.1996	5.3.1998
	ES	Umowa między Republiką Chorwacji a Królestwem Hiszpanii w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	21.7.1997	17.9.1998
	EL	Umowa między Rządem Republiki Chorwacji a Rządem Republiki Grecji w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	18.10.1996	20.10.1998 (EL) 21.10.1998 (HR)
	NL	Umowa między Republiką Chorwacji a Królestwem Niderlandów w sprawie wspierania i wzajemnej ochrony inwestycji	28.4.1998	1.6.1999
	DE	Traktat między Republiką Chorwacji a Republiką Federalną Niemiec w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji ⁽⁷⁾	21.3.1997	28.9.2000
	DK	Umowa między Rządem Republiki Chorwacji a Rządem Królestwa Danii w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	5.7.2000	12.1.2002

⁽⁶⁾ Dla większej pewności należy wyjaśnić, że formalne wygaśnięcie na mocy niniejszego Porozumienia Dwustronnego Traktatu Inwestycyjnego między Francją a Chorwacją nie może być interpretowane w taki sposób, że w stosunkach między Francją a Chorwacją można by przywrócić Dwustronny Traktat Inwestycyjny między Francją a byłą Socjalistyczną Federacyjną Republiką Jugosławii (SFRJ).

⁽⁷⁾ Dla większej pewności należy wyjaśnić, że formalne wygaśnięcie na mocy niniejszego Porozumienia Dwustronnego Traktatu Inwestycyjnego między Niemcami a Chorwacją nie może być interpretowane w taki sposób, że w stosunkach między Niemcami a Chorwacją można by przywrócić Dwustronny Traktat Inwestycyjny między Niemcami a byłą Socjalistyczną Federacyjną Republiką Jugosławii (SFRJ). Pozostaje to bez uszczerbku dla możliwości zastosowania Dwustronnego Traktatu Inwestycyjnego między Niemcami a byłą SFRJ w stosunkach między Niemcami a niektórymi państwami, które powstały na terytorium byłej SFRJ, a które nie są państwami członkowskimi UE.

Państwo członkowskie	strona / strony	Tytuł traktatu lub umowy	Data podpisania	Data wejścia w życie
	HU	Umowa między Republiką Chorwacji a Republiką Węgierską w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	15.5.1996	1.3.2002
	MT	Umowa między Rządem Republiki Chorwacji a Rządem Malty w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	11.7.2001	10.5.2002
	BLUE	Umowa między Republiką Chorwacji a Belgijsko-Luksemburską Unią Economiczną w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji	31.10.2001	28.12.2003
	SI	Umowa między Rządem Republiki Chorwacji a Rządem Republiki Słowenii w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	12.12.1997	8.07.2004
	LV	Umowa między Rządem Republiki Chorwacji a Rządem Republiki Łotewskiej w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	4.4.2002	25.5.2005
	LT	Umowa między Rządem Republiki Chorwacji a Rządem Republiki Litewskiej w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	15.4.2008	30.1.2009
Republika Cypryjska	BG	Umowa między Rządem Republiki Cypryjskiej a Rządem Ludowej Republiki Bułgarii w sprawie wzajemnego wspierania i ochrony inwestycji	12.11.1987	18.5.1988
	HU	Umowa między Rządem Republiki Cypryjskiej a Rządem Węgierskiej Republiki Ludowej w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji	24.5.1989	25.5.1990
	EL	Umowa między Rządem Republiki Cypryjskiej a Rządem Republiki Grecji w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji	30.3.1992	26.2.1993
	RO	Umowa między Rządem Republiki Cypryjskiej a Rządem Rumunii w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji	26.7.1991	10.7.1993
	BLUE	Umowa między Republiką Cypryjską a Belgijsko-Luksemburską Unią Economiczną w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji oraz wymiana listów	26.2.1991	5.6.1999
	CZ	Umowa między Republiką Cypryjską a Republiką Czeską w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	15.6.2001	25.9.2002
	MT	Umowa między Rządem Republiki Cypryjskiej a Rządem Malty w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	9.9.2002	30.11.2003
Republika Łotewska	FR	Umowa między Rządem Republiki Łotewskiej a Rządem Republiki Francuskiej w sprawie wzajemnego wspierania i ochrony inwestycji	15.5.1992	1.10.1994

Państwo członkowskie	strona / strony	Tytuł traktatu lub umowy	Data podpisania	Data wejścia w życie
	DK	Umowa między Rządem Republiki Łotewskiej a Rządem Królestwa Danii w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	30.3.1992	18.11.1994
	NL	Umowa między Republiką Łotewską a Królestwem Niderlandów w sprawie wspierania i wzajemnej ochrony inwestycji	14.3.1994	1.4.1995
	EE	Umowa między Rządem Republiki Łotewskiej a Rządem Republiki Estońskiej w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	7.2.1996	23.5.1996
	DE	Traktat między Republiką Łotewską a Republiką Federalną Niemiec w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	20.4.1993	9.6.1996
	LT	Umowa między Rządem Republiki Łotewskiej a Rządem Republiki Litewskiej w sprawie popierania i ochrony inwestycji	7.2.1996	23.7.1996
	ES	Umowa między Republiką Łotewską a Królestwem Hiszpanii w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji	26.10.1995	14.3.1997
	PT	Umowa między Republiką Łotewską a Republiką Portugalską w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji	27.9.1995	17.7.1997
	EL	Umowa między Rządem Republiki Łotewskiej a Rządem Republiki Grecji w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	20.7.1995	8.2.1998 (EL) 9.2.1988 (LV)
	SK	Umowa między Rządem Republiki Łotewskiej a Rządem Republiki Słowackiej w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	9.4.1998	30.10.1998
	BLUE	Umowa między Republiką Łotewską a Belgijsko-Luksemburską Unią Economiczną w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji	27.3.1996	4.4.1999
	HU	Umowa między Republiką Łotewską a Republiką Węgierską w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	10.6.1999	25.8.2000
	RO	Umowa między Rządem Republiki Łotewskiej a Rządem Rumunii w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	27.11.2001	22.8.2002
	BG	Umowa między Rządem Republiki Łotewskiej a Rządem Republiki Bułgarii w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	4.12.2003	23.7.2004
	HR	Umowa między Rządem Republiki Łotewskiej a Rządem Republiki Chorwacji w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	4.4.2002	25.5.2005

Państwo członkowskie	strona / strony	Tytuł traktatu lub umowy	Data podpisania	Data wejścia w życie
Republika Litewska	DK	Umowa między Rządem Republiki Litewskiej a Rządem Królestwa Danii w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	30.3.1992	8.1.1993
	PL	Umowa między Republiką Litewską a Rzeczpospolitą Polską w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji	28.9.1992	6.8.1993
	RO	Umowa między Rządem Republiki Litewskiej a Rządem Rumunii w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	8.3.1994	15.12.1994
	FR	Umowa między Rządem Republiki Litewskiej a Rządem Republiki Francuskiej w sprawie wzajemnego wspierania i ochrony inwestycji	23.4.1992	27.3.1995
	NL	Umowa między Rządem Republiki Litewskiej a Rządem Królestwa Niderlandów w sprawie wspierania i wzajemnej ochrony inwestycji	26.1.1994	1.4.1995
	CZ	Umowa między Rządem Republiki Litewskiej a Rządem Republiki Czeskiej w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	27.10.1994	12.7.1995
	ES	Umowa między Republiką Litewską a Królestwem Hiszpanii w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji	6.7.1994	22.12.1995
	EE	Umowa między Rządem Republiki Litewskiej a Rządem Republiki Estońskiej w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	7.9.1995	20.6.1996
	LV	Umowa między Rządem Republiki Litewskiej a Rządem Republiki Łotewskiej w sprawie popierania i ochrony inwestycji	7.2.1996	23.7.1996
	DE	Traktat między Republiką Litewską a Republiką Federalną Niemiec w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	28.2.1992	27.6.1997
	EL	Umowa między Rządem Republiki Litewskiej a Rządem Republiki Grecji w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	19.7.1996	10.7.1997
	BLUE	Umowa między Republiką Litewską a Belgijsko-Luksemburską Unią Ekonomiczną w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji	15.10.1997	6.9.1999
	SI	Umowa między Rządem Republiki Litewskiej a Rządem Republiki Słowenii w sprawie popierania i ochrony inwestycji	13.10.1998	15.5.2002
	HU	Umowa między Republiką Litewską a Republiką Węgierską w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	25.5.1999	20.5.2003
PT	Umowa między Republiką Litewską a Republiką Portugalską w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji	27.5.1998	14.8.2003	

Państwo członkowskie	strona / strony	Tytuł traktatu lub umowy	Data podpisania	Data wejścia w życie
	BG	Umowa między Rządem Republiki Litewskiej a Rządem Republiki Bułgarii w sprawie popierania i ochrony inwestycji	21.11.2005	25.4.2006
	HR	Umowa między Rządem Republiki Litewskiej a Rządem Republiki Chorwacji w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	15.4.2008	30.1.2009
Belgijsko-Luksemburska Unia Ekonomiczna	HU	Umowa między Belgijsko-Luksemburską Unią Ekonomiczną a Węgierską Republiką Ludową w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	14.5.1986	23.9.1988
	BG	Umowa między Belgijsko-Luksemburską Unią Ekonomiczną a Ludową Republiką Bułgarii w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji	25.10.1988	29.5.1991
	PL	Umowa między Rządem Królestwa Belgii i Rządem Wielkiego Księstwa Luksemburga a Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	19.5.1987	2.8.1991
	CZ	Umowa między Belgijsko-Luksemburską Unią Ekonomiczną a Czechosłowacką Republiką Socjalistyczną w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji	24.4.1989	13.2.1992
	SK	Umowa między Belgijsko-Luksemburską Unią Ekonomiczną a Czechosłowacką Republiką Socjalistyczną w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji	24.4.1989	13.2.1992
	MT	Umowa między Belgijsko-Luksemburską Unią Ekonomiczną a Republiką Malty w sprawie wzajemnego wspierania i ochrony inwestycji	5.3.1987	15.6.1993
	LV	Umowa między Belgijsko-Luksemburską Unią Ekonomiczną a Republiką Łotewską w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji	27.3.1996	4.4.1999
	CY	Umowa między Belgijsko-Luksemburską Unią Ekonomiczną a Republiką Cypryjską w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji oraz wymiana listów	26.2.1991	5.6.1999
	LT	Umowa między Belgijsko-Luksemburską Unią Ekonomiczną a Republiką Litewską w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji	15.10.1997	6.9.1999
	EE	Umowa między Belgijsko-Luksemburską Unią Ekonomiczną a Republiką Estońską w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji	24.1.1996	23.9.1999
	RO	Umowa między Belgijsko-Luksemburską Unią Ekonomiczną a Rządem Rumunii w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	4.3.1996	9.3.2001

Państwo członkowskie	strona / strony	Tytuł traktatu lub umowy	Data podpisania	Data wejścia w życie
	SI	Umowa między Belgijsko-Luksemburską Unią Ekonomiczną a Rządem Republiki Słowenii w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji	1.2.1999	14.1.2002
	HR	Umowa między Belgijsko-Luksemburską Unią Ekonomiczną a Republiką Chorwacji w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji	31.10.2001	28.12.2003
Węgry	FR	Umowa między Rządem Węgierskiej Republiki Ludowej a Rządem Republiki Francuskiej w sprawie wzajemnego wspierania i ochrony inwestycji	6.11.1986	30.9.1987
	DE	Traktat między Węgierską Republiką Ludową a Republiką Federalną Niemiec w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	30.4.1986	7.11.1987
	NL	Umowa między Węgierską Republiką Ludową a Królestwem Niderlandów w sprawie wspierania i wzajemnej ochrony inwestycji	2.9.1987	1.6.1988
	BLUE	Umowa między Węgierską Republiką Ludową a Belgijsko-Luksemburską Unią Ekonomiczną w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	14.5.1986	23.9.1988
	DK	Umowa między Rządem Węgierskiej Republiki Ludowej a Rządem Królestwa Danii w sprawie wspierania i wzajemnej ochrony inwestycji	2.5.1988	1.10.1988
	CY	Umowa między Rządem Węgierskiej Republiki Ludowej a Rządem Republiki Cypryjskiej w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji	24.5.1989	25.5.1990
	EL	Umowa między Rządem Węgierskiej Republiki Ludowej a Rządem Republiki Grecji w sprawie wspierania i wzajemnej ochrony inwestycji	26.5.1989	1.2.1992
	ES	Umowa między Republiką Węgierską a Królestwem Hiszpanii w sprawie wspierania i wzajemnej ochrony inwestycji	9.11.1989	1.8.1992
	CZ	Umowa między Republiką Węgierską a Republiką Czeską w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	14.1.1993	25.5.1995
	PL	Umowa między Republiką Węgierską a Rzeczpospolitą Polską w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji	23.9.1992	16.6.1995
	BG	Umowa między Republiką Węgierską a Republiką Bułgarii w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji	8.6.1994	7.9.1995
	RO	Umowa między Republiką Węgierską a Rumunią w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	16.9.1993	6.5.1996

Państwo członkowskie	strona / strony	Tytuł traktatu lub umowy	Data podpisania	Data wejścia w życie
	SK	Umowa między Republiką Węgierską a Republiką Słowacką w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	15.1.1993	19.7.1996
	PT	Umowa między Rządem Republiki Węgierskiej a Rządem Republiki Portugalskiej w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji	28.2.1992	8.10.1997
	SI	Umowa między Republiką Węgierską a Republiką Słowenii w sprawie wzajemnej ochrony i popierania inwestycji	15.10.1996	9.6.2000
	LV	Umowa między Republiką Węgierską a Republiką Łotewską w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	10.6.1999	25.8.2000
	HR	Umowa między Republiką Węgierską a Republiką Chorwacji w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	15.5.1996	1.3.2002
	LT	Umowa między Republiką Węgierską a Republiką Litewską w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	25.5.1999	20.5.2003
Republika Malty	DE	Traktat między Maltą a Republiką Federalną Niemiec w sprawie wspierania i wzajemnej ochrony inwestycji	17.9.1974	14.12.1975
	FR	Umowa między Rządem Republiki Malty a Rządem Republiki Francuskiej w sprawie wzajemnego wspierania i ochrony inwestycji	11.8.1976	1.1.1978
	BG	Umowa między Rządem Republiki Malty a Rządem Ludowej Republiki Bułgarii w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji	12.6.1984	7.2.1985
	NL	Umowa między Rządem Malty a Rządem Królestwa Niderlandów w sprawie wspierania i wzajemnej ochrony inwestycji	10.9.1984	1.7.1985
	BLUE	Umowa między Republiką Malty a Belgijsko-Luksemburską Unią Ekonomiczną w sprawie wzajemnego wspierania i ochrony inwestycji	5.3.1987	15.6.1993
	SK	Umowa między Rządem Malty a Rządem Republiki Słowackiej w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	7.9.1999	29.5.2000
	SI	Umowa między Rządem Malty a Rządem Republiki Słowenii w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji	15.3.2001	6.11.2001
	HR	Umowa między Rządem Malty a Rządem Republiki Chorwacji w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	11.7.2001	10.5.2002
	CY	Umowa między Rządem Malty a Rządem Republiki Cypryjskiej w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	9.9.2002	30.11.2003

Państwo członkowskie	strona / strony	Tytuł traktatu lub umowy	Data podpisania	Data wejścia w życie
Królestwo Niderlandów	MT	Umowa między Rządem Królestwa Niderlandów a Rządem Malty w sprawie wspierania i wzajemnej ochrony inwestycji	10.9.1984	1.7.1985
	HU	Umowa między Królestwem Niderlandów a Węgierską Republiką Ludową w sprawie wspierania i wzajemnej ochrony inwestycji	2.9.1987	1.6.1988
	CZ	Umowa między Królestwem Niderlandów a Czeską i Słowacką Republiką Federacyjną w sprawie wspierania i wzajemnej ochrony inwestycji	29.4.1991	1.10.1992
	SK	Umowa między Królestwem Niderlandów a Czeską i Słowacką Republiką Federacyjną w sprawie wspierania i wzajemnej ochrony inwestycji	29.4.1991	1.10.1992
	EE	Umowa między Królestwem Niderlandów a Republiką Estońską w sprawie wspierania i wzajemnej ochrony inwestycji	27.10.1992	1.9.1993
	RO	Umowa między Rządem Królestwa Niderlandów a Rządem Rumunii w sprawie wspierania i wzajemnej ochrony inwestycji	19.4.1994	1.2.1995
	LT	Umowa między Rządem Królestwa Niderlandów a Rządem Republiki Litewskiej w sprawie wspierania i wzajemnej ochrony inwestycji	26.1.1994	1.4.1995
	LV	Umowa między Królestwem Niderlandów a Republiką Łotewską w sprawie wspierania i wzajemnej ochrony inwestycji	14.3.1994	1.4.1995
	SI	Umowa między Rządem Królestwa Niderlandów a Rządem Republiki Słowenii w sprawie wspierania i wzajemnej ochrony inwestycji	24.9.1996	1.8.1998
	HR	Umowa między Królestwem Niderlandów a Republiką Chorwacji w sprawie wspierania i wzajemnej ochrony inwestycji	28.4.1998	1.6.1999
	BG	Umowa między Królestwem Niderlandów a Republiką Bułgarii w sprawie wspierania i wzajemnej ochrony inwestycji	6.10.1999	1.3.2001
Rzeczpospolita Polska	BLUE	Umowa między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a Rządem Królestwa Belgii i Rządem Wielkiego Księstwa Luksemburga w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	19.5.1987	2.8.1991
	LT	Umowa między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Litewską w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji	28.9.1992	6.8.1993
	BG	Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Bułgarii w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji	11.4.1994	9.3.1995

Państwo członkowskie	strona / strony	Tytuł traktatu lub umowy	Data podpisania	Data wejścia w życie
	HU	Umowa między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Węgierską w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji	23.9.1992	16.6.1995
	SK	Umowa między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Słowacką w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji	18.8.1994	14.3.1996
	SI	Umowa między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Słowenii o wzajemnym popieraniu i ochronie inwestycji	28.6.1996	31.3.2000
Republika Portugalska	DE	Traktat między Republiką Portugalską a Republiką Federalną Niemiec w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	16.9.1980	23.4.1982
	CZ	Umowa między Rządem Republiki Portugalskiej a Rządem Republiki Czeskiej w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	12.11.1993	3.8.1994
	RO	Umowa między Rządem Republiki Portugalskiej a Rządem Rumunii w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	17.11.1993	17.11.1994
	LV	Umowa między Republiką Portugalską a Republiką Łotewską w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji	27.9.1995	17.7.1997
	HU	Umowa między Rządem Republiki Portugalskiej a Rządem Republiki Węgierskiej w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji	28.2.1992	8.10.1997
	HR	Umowa między Republiką Portugalską a Republiką Chorwacji w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	10.5.1995	24.10.1997
	SK	Umowa między Republiką Portugalską a Republiką Słowacką w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	10.7.1995	15.5.1999
	SI	Umowa między Republiką Portugalską a Republiką Słowenii w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji	14.5.1997	4.5.2000
	BG	Umowa między Rządem Republiki Portugalskiej a Rządem Republiki Bułgarii w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	27.5.1993	20.11.2000
	LT	Umowa między Republiką Portugalską a Republiką Litewską w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji	27.5.1998	14.8.2003
Rumunia	CY	Umowa między Rządem Rumunii a Rządem Republiki Cypryjskiej w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji	26.7.1991	10.7.1993
	CZ	Umowa między Rządem Republiki Rumunii a Rządem Republiki Czeskiej w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	8.11.1993	28.7.1994

Państwo członkowskie	strona / strony	Tytuł traktatu lub umowy	Data podpisania	Data wejścia w życie
	PT	Umowa między Rządem Rumunii a Rządem Republiki Portugalskiej w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	17.11.1993	17.11.1994
	LT	Umowa między Rządem Rumunii a Rządem Republiki Litewskiej w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	8.3.1994	15.12.1994
	NL	Umowa między Rządem Rumunii a Rządem Królestwa Niderlandów w sprawie wspierania i wzajemnej ochrony inwestycji	19.4.1994	1.2.1995
	BG	Umowa między Rządem Rumunii a Rządem Republiki Bułgarii w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji	1.6.1994	23.5.1995
	HR	Umowa między Rządem Rumunii a Rządem Republiki Chorwacji w sprawie wspierania i wzajemnej ochrony inwestycji	8.6.1994	9.9.1995
	ES	Umowa między Rumunią a Hiszpanią w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	25.1.1995	7.12.1995
	SK	Umowa między Rządem Rumunii a Rządem Republiki Słowackiej w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	3.3.1994	7.3.1996
	HU	Umowa między Republiką Węgierską a Rumunią w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	16.9.1993	6.5.1996
	FR	Umowa między Rządem Rumunii a Rządem Republiki Francuskiej w sprawie wzajemnego wspierania i ochrony inwestycji	21.3.1995	20.6.1996
	SI	Umowa między Rządem Rumunii a Rządem Republiki Słowenii w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	24.1.1996	24.11.1996
	EL	Umowa między Rządem Rumunii a Rządem Republiki Grecji w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	23.5.1997	11.06.1998 (RO) 12.06.1998 (EL)
	DE	Traktat między Rumunią a Republiką Federalną Niemiec w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	25.6.1996	12.12.1998
	BLUE	Umowa między Rządem Rumunii a Belgijsko-Luksemburską Unią Ekonomiczną w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	4.3.1996	9.3.2001
	LV	Umowa między Rządem Rumunii a Rządem Republiki Łotewskiej w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	27.11.2001	22.8.2002
Republika Słowenii	SK	Umowa między Republiką Słowenii a Republiką Słowacką w sprawie wzajemnej ochrony i wzajemnego popierania inwestycji	28.7.1993	28.3.1996

Państwo członkowskie	strona / strony	Tytuł traktatu lub umowy	Data podpisania	Data wejścia w życie
	RO	Umowa między Rządem Republiki Słowenii a Rządem Rumunii w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	24.1.1996	24.11.1996
	DE	Traktat między Republiką Słowenii a Republiką Federalną Niemiec w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	28.10.1993	18.7.1998
	NL	Umowa między Rządem Republiki Słowenii a Rządem Królestwa Niderlandów w sprawie wspierania i wzajemnej ochrony inwestycji	24.9.1996	1.8.1998
	EL	Umowa między Rządem Republiki Słowenii a Rządem Republiki Grecji w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji	29.5.1997	10.2.2000
	PL	Umowa między Republiką Słowenii a Rzeczpospolitą Polską o wzajemnym popieraniu i ochronie inwestycji	28.6.1996	31.3.2000
	ES	Umowa między Republiką Słowenii a Królestwem Hiszpanii w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	15.7.1998	3.4.2000
	PT	Umowa między Republiką Słowenii a Republiką Portugalską w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji	14.5.1997	4.5.2000
	HU	Umowa między Republiką Słowenii a Republiką Węgierską w sprawie wzajemnej ochrony i popierania inwestycji	15.10.1996	9.6.2000
	FR	Umowa między Rządem Republiki Słowenii a Rządem Republiki Francuskiej w sprawie wzajemnego wspierania i ochrony inwestycji	11.2.1998	5.8.2000
	BG	Umowa między Rządem Republiki Słowenii a Rządem Republiki Bułgarii w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji	30.6.1998	26.11.2000
	MT	Umowa między Rządem Republiki Słowenii a Rządem Malty w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji	15.3.2001	6.11.2001
	BLUE	Umowa między Rządem Republiki Słowenii a Belgijsko-Luksemburską Unią Ekonomiczną w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji	1.2.1999	14.1.2002
	DK	Umowa między Rządem Republiki Słowenii a Rządem Królestwa Danii w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	11.5.1999	30.3.2002
	LT	Umowa między Rządem Republiki Słowenii a Rządem Republiki Litewskiej w sprawie popierania i ochrony inwestycji	13.10.1998	15.5.2002

Państwo członkowskie	strona / strony	Tytuł traktatu lub umowy	Data podpisania	Data wejścia w życie
	HR	Umowa między Rządem Republiki Słowenii a Rządem Republiki Chorwacji w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	12.12.1997	8.7.2004
Republika Słowacka	FR	Umowa między Czeską i Słowacką Republiką Federacyjną a Republiką Francuską w sprawie wzajemnego wspierania i ochrony inwestycji	13.9.1990	27.9.1991
	ES	Umowa między Czeską i Słowacką Republiką Federacyjną a Królestwem Hiszpanii w sprawie wzajemnej ochrony i popierania inwestycji	12.12.1990	28.11.1991
	BLUE	Umowa między Czechosłowacką Republiką Socjalistyczną a Belgijsko-Luksemburską Unią Ekonomiczną w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji	24.4.1989	13.2.1992
	DE	Traktat między Czeską i Słowacką Republiką Federacyjną a Republiką Federalną Niemiec w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	2.10.1990	2.8.1992
	DK	Umowa między Czeską i Słowacką Republiką Federacyjną a Królestwem Danii w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	6.3.1991	19.9.1992 (Sukcesja 1.01.1993)
	NL	Umowa między Czeską i Słowacką Republiką Federacyjną a Królestwem Niderlandów w sprawie wspierania i wzajemnej ochrony inwestycji	29.4.1991	1.10.1992
	EL	Umowa między Rządem Czeskiej i Słowackiej Republiki Federacyjnej a Rządem Republiki Grecji w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	3.6.1991	31.12.1992
	BG	Umowa między Rządem Republiki Słowackiej a Rządem Republiki Bułgarii w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	21.7.1994	9.3.1995
	RO	Umowa między Rządem Republiki Słowackiej a Rządem Rumunii w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	3.3.1994	7.3.1996
	PL	Umowa między Republiką Słowacką a Rzeczpospolitą Polską w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji	18.8.1994	14.3.1996
	SI	Umowa między Republiką Słowacką a Republiką Słowenii w sprawie wzajemnej ochrony i wzajemnego popierania inwestycji	28.7.1993	28.3.1996
HU	Umowa między Republiką Słowacką a Republiką Węgierską w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	15.1.1993	19.7.1996	

Państwo członkowskie	strona / strony	Tytuł traktatu lub umowy	Data podpisania	Data wejścia w życie
	HR	Umowa między Rządem Republiki Słowackiej a Rządem Republiki Chorwacji w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	12.2.1996	5.2.1997 (SK) 6.2.1997 (HR)
	LV	Umowa między Rządem Republiki Słowackiej a Rządem Republiki Łotewskiej w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	9.4.1998	30.10.1998
	PT	Umowa między Republiką Słowacką a Republiką Portugalską w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	10.7.1995	15.5.1999
	MT	Umowa między Rządem Republiki Słowackiej a Rządem Malty w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	7.9.1999	29.5.2000

**WYKAZ DWUSTRONNYCH TRAKTATÓW INWESTYCYJNYCH, KTÓRE JUŻ WYGASŁY I W PRZYPADKU KTÓRYCH MOŻE OBOWIĄZYWAĆ KLAUZULA PRZEDŁUŻO-
NEGO OBOWIĄZYWANIA TRAKTATÓW**

Państwo członkowskie	strona / strony	Tytuł traktatu lub umowy	Data podpisania	Data wejścia w życie	Data rozwiązania
Republika Bułgarii	IT	Umowa między Ludową Republiką Bułgarii a Republiką Włoską w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji	5.12.1988	27.12.1990	1.9.2008
Republika Federalna Niemiec	PL	Umowa między Republiką Federalną Niemiec a Polską Rzeczpospolitą Ludową w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	10.11.1989	24.2.1991	18.10.2019
Republika Grecka	PL	Umowa między Republiką Grecji a Rzeczpospolitą Polską w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	14.10.1992	20.2.1995	7.11.2019
Królestwo Hiszpanii	PL	Umowa między Królestwem Hiszpanii a Rzeczpospolitą Polską w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji	30.7.1992	1.5.1993	16.10.2019
Republika Francuska	PL	Umowa między Rządem Republiki Francuskiej a Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	14.2.1989	10.2.1990	19.7.2019
Republika Chorwacji	PL	Umowa między Republiką Chorwacji a Rzeczpospolitą Polską w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji	21.2.1995	4.10.1995	18.10.2019
Republika Włoska	MT	Umowa między Rządem Republiki Włoskiej a Rządem Malty w sprawie współpracy gospodarczej i ochrony inwestycji ⁽²⁾	28.7.1967	15.10.1973	1.3.2008
	BG	Umowa między Republiką Włoską a Ludową Republiką Bułgarii w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji	5.12.1988	27.12.1990	1.9.2008
	SI	Umowa między Rządem Republiki Włoskiej a Rządem Republiki Słowenii w sprawie popierania i ochrony inwestycji	8.3.2000	11.8.2003	1.9.2008
Republika Cypryjska	PL	Umowa między Republiką Cypru a Rzeczpospolitą Polską w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	4.6.1992	6.7.1993	17.1.2019
Republika Malty	IT	Umowa między Rządem Malty a Rządem Republiki Włoskiej w sprawie współpracy gospodarczej i ochrony inwestycji ⁽³⁾	28.7.1967	15.10.1973	1.3.2008

⁽¹⁾ W celu uniknięcia wątpliwości wszystkie Dwustronne Traktaty Inwestycyjne wymienione w niniejszym załączniku obejmują, w zależności od przypadku, wszelkie ich zmiany oraz protokoły i załączniki do nich lub związane z nimi wymianę listów.

⁽²⁾ Umowa ta, zgodnie z jej warunkami, uległa rozwiązaniu z dniem 1.3.2008 r. i nie zawiera Klauzuli Przedłużonego Obowiązywania Traktatu. Uwzględniono ją w niniejszym załączniku wyłącznie ze względu na zapewnienie większej pewności.

⁽³⁾ Umowa ta, zgodnie z jej warunkami, uległa rozwiązaniu z dniem 1.3.2008 r. i nie zawiera Klauzuli Przedłużonego Obowiązywania Traktatu. Uwzględniono ją w niniejszym załączniku wyłącznie ze względu na zapewnienie większej pewności.

Państwo członkowskie	strona / strony	Tytuł traktatu lub umowy	Data podpisania	Data wejścia w życie	Data rozwiązania
Królestwo Niderlandów	PL	Umowa między Królestwem Holandii i Rzeczpospolitą Polską o popieraniu i wzajemnej ochronie inwestycji	7.9.1992	1.2.1994	2.2.2019
Rzeczpospolita Polska	FR	Umowa między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a Rządem Republiki Francuskiej w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	14.2.1989	10.2.1990	19.7.2019
	DE	Umowa między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Republiką Federalną Niemiec w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	10.11.1989	24.2.1991	18.10.2019
	ES	Umowa między Rzeczpospolitą Polską a Królestwem Hiszpanii w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji	30.7.1992	1.5.1993	16.10.2019
	CY	Umowa między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Cypru w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	4.6.1992	6.7.1993	17.1.2019
	NL	Umowa między Rzeczpospolitą Polską i Królestwem Holandii o popieraniu i wzajemnej ochronie inwestycji	7.9.1992	1.2.1994	2.2.2019
	PT	Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej i Rządem Republiki Portugalskiej w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	11.3.1993	3.8.1994	3.8.2019
	EL	Umowa między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Grecji w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	14.10.1992	20.2.1995	7.11.2019
	HR	Umowa między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Chorwacji w sprawie wzajemnego popierania i ochrony inwestycji	21.2.1995	4.10.1995	18.10.2019
Republika Portugalska	PL	Umowa między Rządem Republiki Portugalskiej i Rządem Rzeczypospolitej Polskiej w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji	11.3.1993	3.8.1994	3.8.2019
Republika Słowenii	IT	Umowa między Rządem Republiki Słowenii a Rządem Republiki Włoskiej w sprawie popierania i ochrony inwestycji	8.3.2000	11.8.2003	1.9.2008

ZAŁĄCZNIK C

OŚWIADCZENIE, O KTÓRYM MOWA W ART. 7

W odniesieniu do wymienionej wyżej sprawy [nazwa przyjmującego państwa członkowskiego], gdzie Powód ma swoją siedzibę, oraz [nazwa pozwanego państwa członkowskiego] informują niniejszym Trybunał Arbitrażowy, że strony traktatów UE oraz wewnątrzunijnych Dwustronnych Traktatów Inwestycyjnych podzielają następujące wspólne stanowisko wyrażone w art. 4 ust. 1 Porozumienia o wygaśnięciu Dwustronnych Traktatów Inwestycyjnych między państwami członkowskimi Unii Europejskiej, a mianowicie:

„Umawiające się Strony potwierdzają niniejszym, że Klauzule Arbitrażowe są sprzeczne z traktatami UE i w związku z tym nie mają zastosowania. W wyniku tejże niezgodności Klauzul Arbitrażowych z Traktatami UE, od dnia, w którym ostatnia ze stron Dwustronnego Traktatu Dwustronnego stała się państwem członkowskim Unii Europejskiej, Klauzula Arbitrażowa w takim Dwustronnym Traktacie Inwestycyjnym nie może stanowić podstawy prawnej dla Postępowania Arbitrażowego”.

W odniesieniu do terminów pisanych wielką literą – zob. definicje zawarte w art. 1 Porozumienia o wygaśnięciu Dwustronnych Traktatów Inwestycyjnych między państwami członkowskimi Unii Europejskiej.

ZAŁĄCZNIK D

**ORIENTACYJNY PLAN WYNAGRODZENIA KONCYLIATORA NA PODSTAWIE ART. 9 UST. 8 ZDANIE
OSTATNIE**

Wszczęcie zorganizowanego dialogu, wstępna analiza wewnętrzna i wezwanie inwestora i przyjmującego państwa członkowskiego inwestycji do przekazania pisemnych uwag w terminie dwóch miesięcy od daty powołania koncyliatora	1 000 EUR
Organizacja negocjacji dotyczących ugody i wsparcie stron w celu osiągnięcia ugody	1 000 EUR
Projekt ugody	1 000 EUR
(Jeżeli nie przyjęto ugody) Organizacja dalszych negocjacji w oparciu o zmiany, o które zwróciły się strony, w celu znalezienia wzajemnie akceptowalnego rozwiązania sporu	1 000 EUR
(Jeżeli dotychczas nie znaleziono żadnego rozwiązania) Propozycja ugody	1 000 EUR

ISSN 1977-0766 (wydanie elektroniczne)
ISSN 1725-5139 (wydanie papierowe)

Urząd Publikacji Unii Europejskiej
2985 Luksemburg
LUKSEMBURG

PL

“za zgodność tłumaczenia z oryginałem”

Deklaracja/zastrzeżenie

Strona: Luksemburg

Luksemburg ponawia potrzebę zintensyfikowania dyskusji bez zbędnej zwłoki w celu zapewnienia całościowej, silnej i skutecznej ochrony inwestycji w Unii Europejskiej w zgodzie z jej ramami prawnymi oraz zgodnie z prawem do regulacji, jak wskazano w Deklaracjach państw członkowskich z 15 i 16 stycznia 2019 r. oraz w motywie XVI przedmiotowego porozumienia. Wzywamy Komisję Europejską i wszystkie państwa członkowskie do rozpoczęcia, bez żadnej zwłoki, procesu w celu zapewnienia całościowej, silnej i skutecznej ochrony inwestycji w UE oraz odpowiednich instrumentów w tym celu. Żądamy, aby Komisja Europejska przedstawiła konkretny plan dla takiego procesu.

Deklaracja/zastrzeżenie

Strona: Niderlandy

W sprawie C-284/16, Achmea, Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE) uznał, że artykuły 267 i 344 TFUE należy interpretować w ten sposób, że stoją one na przeszkodzie klauzulom arbitrażowym inwestor – państwo zawartym w dwustronnych traktatach inwestycyjnych między państwami członkowskimi. Zgodnie z tym wyrokiem, przedmiotowe Porozumienie kończy obowiązywanie (dwustronnych) traktatów inwestycyjnych między państwami członkowskimi Unii Europejskiej.

Królestwo Niderlandów zauważa, że dwustronne traktaty inwestycyjne zostały zawarte przez Królestwo w odniesieniu do jednej lub więcej jego części. Królestwo Niderlandów uważa, że wyrok TSUE ws. Achmea stosuje się jedynie do dwustronnych traktatów inwestycyjnych między państwami członkowskimi Unii Europejskiej w odniesieniu do europejskiej części Królestwa oraz, że wyroku tego nie stosuje się do dwustronnych traktatów inwestycyjnych w odniesieniu do karaibskich części Królestwa, które stanowią Kraje i Terytoria Zamorskie. Przedmiotowe Porozumienie kończy obowiązywanie (dwustronnych) traktatów inwestycyjnych w odniesieniu do wszystkich części Królestwa Niderlandów. Królestwo Niderlandów pragnie podkreślić, że wyrok TSUE ws. Achmea nie zobowiązywał Królestwa Niderlandów do zakończenia obowiązywania dwustronnych traktatów inwestycyjnych w odniesieniu do ich Krajów i Terytoriów Zamorskich, a decyzja, aby tak uczynić została podjęta niezależnie od wyroku TSUE ws. Achmea.

“za zgodność tłumaczenia z oryginałem”

Deklaracja/zastrzeżenie

Strona: Portugalia

W następstwie orzeczenia Achmea z dnia 6 marca 2018 r., w sprawie nr C-284/16, wydanego przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej, państwa członkowskie zawarły traktat kończący obowiązywanie dwustronnych umów w sprawie promowania i ochrony inwestycji zawartych między państwami członkowskimi.

Portugalia podkreśla, że uzasadnione oczekiwania do ochrony, jakie powstały na podstawie ram prawnych tych dwustronnych umów, zasługują na skuteczną ochronę prawną.

Mając to na uwadze, Portugalia wyraża swoje silne poparcie dla zintensyfikowania dyskusji między Komisją Europejską i państwami członkowskimi w celu lepszego zapewnienia pewnej i skutecznej ochrony inwestycji w Unii Europejskiej. W tym celu, wzywa do oceny ustanowienia nowych lub lepszych narzędzi na podstawie prawa Unii Europejskiej oraz do przeprowadzenia oceny obecnych mechanizmów rozstrzygania sporów, które są zasadnicze dla zapewnienia pewności prawnej i ochrony interesów inwestorów.